

Suriyeli Sığınmacıların Konteyner Kamplarına İlişkin Bir Araştırma

A Search into the Container Camps of Syrian Refugees

Derya BAKBAK*

Öz

Bu çalışmada Suriye'deki iç karışıklıklar ve savaş sonucu ülkelerini terk ederek, sınır şehri olan Gaziantep'e gelen ve konteynerlerde yaşayan sığınmacıların konteynerlerde yaşama ve sonraki planlarına ilişkin düşünceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Geçici barınma merkezlerinde sınırlı bir alan içinde yaşamın uzaklaştırdığı entegrasyon sorunu, temel ihtiyaçlardan olan barınma ihtiyacı, yaşamlarındaki yeri, sosyolojik ve yaşamsal kullanım alanı değerlendirilmesi, zaman içinde değişen süreçte beklentileri, yeni yaşamlarında bağların kurulması, umutları ve ihtiyaçlarının karşılanması, hükümetin ve yerel yöneticilerin acil durum planından bugün çözüm temelli yerel toplumla uyumlu bir yaşam süreci planlaması ile ilgili alınması gereken kararlar değerlendirilmektedir. Bu çalışmada sığınmacıların uzun dönemde konteyner kent yaşamı literatür çalışması ile değerlendirilirken konteyner kentte yaşayan 180 sığınmacı aile ile anket çalışması yapıldı, konteynerin özellikleri, konteynerin içindeki mekânsal alanların değerlendirilmesi, ihtiyaçlarına göre yapılan değişiklikler, Suriye'deki evlerinin özellikleri, gelecek beklentileri, planları değerlendirilmiştir. Çalışma sonuçları kısaca şu şekildedir. Sığınmacılar genel olarak düşük ve orta sosyo-ekonomik düzey grubundan gelmektedir. Ailelerin aylık gelirleri düşüktür. Genel olarak işsiz ya da düşük nitelikli işlerde çalışmaktadırlar. Tamamına yakını hayati tehlikeden dolayı ülkelerini terk etmişlerdir. Konteynerlerdeki havadar olması, aydınlık olması ve konumundan dolayı memnun olmakla birlikte bölme sayısı, banyo-wc birlikte olması ciddi sorun olarak görülmektedir. Bir kısmı konteyner kentten ayrılarak şehre yerleşmeyi planlamaktadır. Konteynerlerde kalanların çoğunluğu ekonomik sebeplerden dolayı buradan ayrılmayı düşünmemektedir. Kamplardaki güvenlik ve temizlik yeterli olarak görülmektedir. Uyum ve entegrasyonda engel oluşturacak olan sorunların çözülmesi öncelikli olarak önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sığınmacı, Konteyner Kent, Yerleşim Alanı, Geçici Barınma Yapıları, Beklenti

Abstract

This study tries to identify the ideas of asylum seekers who came to Gaziantep – a border city – by leaving their countries as a result of internal turmoil and war in Syria and who live in containers about life in containers and later plans. This study also evaluates the problem of the integration that life is averted in a limited area, the need for shelter as one of the basic needs, the place in their lives, the sociological and life-long usage area assessment, their expectations which are changing over time, the establishment of ties in their new lives, meeting their hopes and needs in the camps and the decisions that should be taken about planning a harmonious life process with the analytical local society, and the urgent situation plan of the government and local administrators today. While evaluating the camp life of the asylum seekers in long term with literature study in this study, a survey study with 180 asylum seeker families who are living in container camp was carried out, and the characteristics of container, the spatial areas inside the container, changes which were made according to the needs, the characteristics of their houses in Syria, their future expectations, and their plans were evaluated. The study results are briefly as follows: Asylum seekers are generally in low and middle level socio-economic status. The monthly income of their families

Makale Geliş Tarihi: 28.03.2018, Makale Kabul Tarihi: 13.11.2018

* Dr., derya.bakbak@tbmm.gov.tr

Gazi

Akademik Bakış

249

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

has decreased. They are generally unemployed or working in low-skilled jobs. Almost all have left their country because of a life-threatening situation. Although they are satisfied with spacious, bright and well-situated containers, the number of compartments, and that bathroom-WC being together seem as a serious problem. Some of them are planning to leave container city and settle in the city. Most of those staying in containers do not think of leaving there because of economic reasons. Security and hygiene in camps seem as adequate. Solving problems that may hinder compliance and integration is recommended as priority.

Key Words: Asylum Seeker, Container Camp, Settlement Area, Temporary Shelters, Expectation

Giriş

Günümüzde ve özellikle bu coğrafyada milyonlarca sığınmacı yurtlarından uzak başka bir ülkeye sığınmış ve yaşam mücadelesi vermektedir. Hikâyeleri benzer ama tüm sığınmacılar için ortak olan dramatik yaşanmışlıklardır. Bir anda patlama ile değişen hayatlar, çocuklarını, eşlerini kurtarma ve yaşatma çabası ile ülkelerini terk eden insanlar, yaralı olanlar, ayağını, elini kaybetmiş olanlar; hatta tüm ailesini kaybetmiş kimsesiz olanlar, eşini kaybetmiş kadınlar, kayıp ve kime ait olduğu bilinmeyen çocuklar.... Bilinmedik bir yerde kendileri için yabancı olan bir ülkede yaşamaya çalışıyorlar, pek çok tehditle karşı karşıyalar. Diğer yandan hem kendilerinin hem de ailelerinin yaşamsal faaliyetlerini sağlamak zorundalar. Bu zorunlu durum onları hayatlarını güvene almak hem de yeni bir hayata yeni bir umuda sürüklüyor. Onlar için bilinmedik bir yolculuk. Bu insanlar bu yolculukta günlerce haftalarca yürüyerek çok zor şartlarda umuda koşuyor ve yaşamak istiyor.

Bazı durumlar vardır insanların kendi kararlarının sonucu oluşmaz. Bu durumlar olağanüstü durumlardır ve kişilerin kendi tercihi ile meydana gelmez. Çoğu kez olan bitenlerin sebebini dahi kişiler anlayamaz. Bir anda kendilerini hızlı gelişen bir sorunun içerisinde bulabilirler. Ülkelerindeki iç karışıklıklar ve savaşlarda böyle bir durumdur. Kişiler hızlı bir karar almak durumunda kalabilirler alışmış oldukları yerleşkeden kendi yaşamı, işi, evi, ekonomik durumu, sosyal çevre, mahalle, köy, şehirlerinden ayrı kalmak zorunda kalabilirler. Bu durum kendileri ve aileleri için bir can güvenliği tehdidi olduğu için bir plan yapmadan elindeki hazır imkânlarla göç etmek zorunda kalabilirler. Suriye'den gelen sığınmacılar için de durum böyle olmuştur.

Sığınmacıları insani yardım için kabul eden ülkeler içinde, bu süreç yönetilmesi zor bir durumdur. Ani ve beklenmeyen bu durum karşısında bu ülkeler önceleri acil durum tedbirlerini devreye sokmuş, daha sonra ise iyileştirici kararlar almak zorunda kalmışlardır.

Gerek sığınmacılar için gerekse sığınmacıları kabul eden ülkeler için temel problem belirsizliktir. İç karışıklığın, savaşın ne zaman biteceği, nasıl sonuçlanacağı bilinmemektedir. Ayrıca iç karışıklıklar bitse bile alt yapı, eğitim, sağlık gibi uzun süreler alacak yatırımların ne zaman biteceği, normal yaşama

Görüş

ne zaman geçileceği belirsizdir. Bu karmaşık durum sığınmacıları iki şeye zorlamaktadır. Kamplarda mı kalmalılar? Yoksa normal yaşama mı geçmeliler? Misafir eden ülkeler için ise bu durum acil durum çadırları ile mi sürdürülecek? Kamplarda yeni düzenlemeler mi yapılacak ya da şehir içinde homojenize bir yapıda mı yaşamlarını sürdürecekler? Nitekim acil durum çadırlarında uzun süreli bir yaşam pek çok sorunu beraberinde getirmiş ve kamplardan konteyner kent düzenlemelerine geçilmeye başlanılmıştır. Konteynerler çadırlara göre daha işlevsel ve daha az sorunludur. Ayrıca yukarıdaki bahsedilen belirsizlikler için de zaman kazanılmış olmaktadır.

Bu çalışma Suriye'deki iç karışıklıklar ve savaş sonucu ülkelerini terk ederek, sınır şehri olan Gaziantep'e gelen sığınmacıların hayatta kalma mücadelesiyile başlayan yolculuklarında ülkelerine dönmek veya kalıcı yaşama geçme kararsızlığında geçen 6 yılda, hayatını devam ettirme mücadelesinde konteynerde yaşamın öncesi ve sonraki yaşamsal beklentilerini değerlendirmektedir. Konteynerde sınırlı bir alan içinde yaşamın uzaklaştırdığı entegrasyon sorunu, temel ihtiyaçlardan olan barınma ihtiyacı, yaşamlarındaki yeri, sosyolojik ve yaşamsal kullanım alan değerlendirmesi, zaman içinde değişen süreçte beklentileri, yeni yaşamlarında bağların kurulması, umutları ve ihtiyaçlarının karşılanması ile birlikte, hükümetin ve yerel yöneticilerin acil durum planından bugün çözüm temelli yerel toplumla uyumlu bir yaşam süreci planlaması ile ilgili alınması gereken kararlar ile beraber değerlendirilmektedir.

Acil Durumdan Yeni Yaşamlarına Uygun Konut Beklentisi

Acil durum bağlamında, teknolojik ve psikolojik güvenliği sağlamak için nüfusu korumak için barınak sağlamak önemlidir.¹ UNHCR acil durumlarda barınak ihtiyacı için; aile çadırları, prefabrik barınak ve konteynerler, kısa dönemli evler şeklinde çözümler getirilmesini önermiştir.² Acil durum ve afet sonrası kamp planları ve barınak çözümleri ile ilgili çeşitli bilimsel araştırmalar, teknolojik tasarım ve uyarlanabilirlik çok yönlü olarak literatürde olduğu gibi yerleşim stratejisi ile planlamalar yapılır.³

1 Joesph Ashmore, "Tents: A Guide to the Use and Logistics of Family Tents in Humanitarian Relief", *OSHA*, 2004; UNHCR, *Handbook for Emergencies*, s. 405.

2 UNHCR, *Handbook for emergencies*.

3 Lara Alegria Mira, Ashley P Thrall ve Niels De Temmerman, "Deployable scissor arch for transitional shelters", *Automation in Construction*, 43 (2014), 123-31; Bridgette. Meinhold, *Urgent architecture : 40 sustainable housing solutions for a changing world* (W.W. Norton & Company, 2013). whether that disaster is weather related, like hurricanes, floods, and droughts, happens in a matter of minutes from an earthquake or tsunami, through a slow process like rising sea levels, or is the result of civil disorder or poverty? There is an urgent need for safe, sustainable housing designs that are cheap to build, environmentally friendly, and hardy enough to withstand severe environmental conditions. Not only is there climate change to contend with, but there are millions of people, right now, who do not have safe or adequate housing.

The Housing Development Agency (HDA) acil durum barınakları evsizliğe, tehlikeli yaşam koşullarına ve korunmasız hane halklarının veya toplulukların geçici veya kalıcı olarak taşınmasına yönelik; hızlı ve esnek çözümler sunan yapılar olarak tanımlamıştır. Geçici yerleşim alanlarından, gelecekte kalıcı bir çözüm mümkün olduğunda hanelerin gelecekte yeniden yerleştirmek iyileştirme ve yeniden yerleşimin planlanmasını önermektedir.⁴

Geçici konutlara uzun süre kullanılması durumunda, yaşayanlara esnek çözüm kolaylığı getirmemesi, genişleme imkânı sağlamaması, sadece temel ihtiyaçlara odaklanması, dış faktörlerle etkileşimde yaşadığı karmaşıklık ve yıllar boyunca artarak süren sorunların oluşabilmesi nedeniyle kalıcı konuta ihtiyaç oluşur. Kısa süreli veya uzun süreli ara geçiş konutlarına ihtiyaç vardır.⁵ Geçici barınma koşullarını kalıcı evlere dönüştüren geleneksel barınaklardan sonra uzun süren süreçlerde alternatif çözümlere yarı kalıcı, genişleyebilen barınak çözümleri ile bu ihtiyaçlar belirli bir süre ve sadece yapısal olarak giderilebilir. Avrupa Birliği Yugoslavya'dan göç eden sığınmacılara yapmış olduğu konutların kalıcı konutlara dönüşmesiyle mücadeleden kaçınma problemi yerine kalıcı konut çözümlerini önermiştir.⁶ Liisa Malkki, kampları "henüz şehir değil

In Urgent Architecture Bridgette Meinhold showcases 40 successful emergency and long-term housing projects--from repurposed shipping containers to sandbag homes. She surveys successful structures as well as highlighting promising projects that are still being developed. Every one is quickly deployable, affordable, and sustainable. This book is an essential resource for those who are interested in green building, sustainable design, eco-friendly materials, affordable housing, material reuse, and humanitarian relief. Rapid shelters : Habihut ; Life Cube ; Bamboo shelters ; Reaction Housing System ; Recovery huts ; ShelterBox ; DRASH Katrina ; WheelLY -- Transitional shelters : Casa Elemental Technopanel ; I-Beam Pallet House ; Seed ; Groovyurts ; Steel elements shelter ; Uber Shelter ; AirClad Roofpod ; Shelter 2.0 -- Affordable housing : Gabion House ; SLUMtube ; PAKSBAB ; CasaChica ; Bone House ; 10x10 housing at Freedom Park ; Birchway Eco-Community ; Urban Tulou -- Prefab housing : Land yacht ; Paonia Solargon ; Casa El Tiemblo ; Bergwijkpark ; Pioneer cabin ; Blu Evolution ; Lancaster live/work townhome ; BaleHaus@Bath -- Adaptable housing : LIFT House ; Malibu studio ; Watervilla "Ijburg" ; Porchdog House ; Silo Eco-Home ; Steigereiland 2.0 ; Windcatcher House ; Villa Vals.,"author":{"dropping-particle":"","family":"Meinhold","given":"Bridgette.,"non-dropping-particle":"","parse-names".false,"suffix":"","id":"ITEM-2","issued":{"date-parts":{"2013"}}, "number-of-pages":"256","publisher":"W.W. Norton & Company","title":"Urgent architecture : 40 sustainable housing solutions for a changing world","type":"book"},"uris":["http://www.mendeley.com/documents/?uuiid=02bba07e-fff0-409d-a7df-121f98b15d48"}],"mendeley":{"formattedCitation":"Lara Alegria Mira, Ashley P Thrall ve Niels De Temmerman, "Deployable scissor arch for transitional shelters", <i>Automation in Construction</i>, 43 (2014

- 4 Housing Development Agency, *Implementation of emergency housing*, 2012 <http://www.thehda.co.za/uploads/files/HDA_Implementating_Emergency_Housing_Case_Studies.pdf>.
- 5 Mafalda Almada e Melo Gomes de Oliveira, "Flexible Sustainable Architecture Major Challenges Between North And South", 2014.
- 6 IFHP, *Housing Refugees Report*, 2015 <<http://www.ifhp.org/sites/default/files/staff/IFHP>> the IFHP has brought the urgent topic of refugee housing to the forefront of its operational activities. Several of our European members have also pointed out that we need to cooperate and talk about this issue. The housing of refugees is one of the most urgent issues facing Eu-

Göz

(not yet city)⁷ olarak değerlendirmiştir. Sığınmacı kampları insanları barınağın alanı içinde sınırlandırması ve sosyal faaliyetler için toplumsal alanın yeterli olmaması bireyin toplumdaki konumunu etkilemektedir.⁸

Kamplar estetik, yoksulluk ve yoksunluk gibi uç noktadaki boşluklar ile sonsuza dek çözüm bekleyen alanlardır. Kamp alanlarını geçiş yerleri olarak düşünüp, kente geçişi müzakereler ile yaşam alanlarını, istihdam ve eğitim gibi birçok konu dahil planlamak gerekir.⁹

Sanyal sığınmacı kamplarını, sosyo-mekânsal hayal gücüne meydan okuyan karmaşık yerler olarak değerlendirmiştir. Kamplarda yaşayan sığınmacıların yaşam standartları, dünyadaki ve ülkedeki yardım kuruluşlarından destek aldıkları için, genellikle kentte yaşayan yoksul yerleşim yerlerinde yaşayanların standartlarından da çok daha yüksektir.¹⁰ Sığınmacılar genellikle şehirlerde yardım kuruluşlarından gelen yardımları alamamalarına ve daha büyük bir yoksullukla da karşı karşıya kalacaklarını bilmelerine rağmen gecekondular ve toplu konut alanlarına gitmeyi tercih etmektedirler.¹¹

Sığınmacıların entegrasyonu kalıcı çözümleri gerektirir. Kişisel kimliğini ve kaderini sağlayıp ekonomik ve sosyal yaşam katılması olur.¹² Genellikle entegrasyonun iki yönlü bir süreç olduğu kabul edilir. Sığınmacılar için entegrasyon, kendi kültürel kimliğini kaybetmeden ev sahibi toplumun yaşam biçimine uyum sağlamaya hazırlıklı olmayı gerektirir. Ev sahibi toplum için, sığınmacılara karşı sıcak ve istekli olmayı ve kamu kurumlarının çocuk, ergen ya da yaşlı gibi çeşitli nüfusun farklı düzeydeki ihtiyaçlarını karşılamayı kabul etmelidir.¹³ Bu entegrasyonun ülke yaşamlarından ayrıştırılmış bir alan içerisinde olması

rope as increasing flows of people from the Middle East, North and Central African conflict areas arrive at the EU's borders. Not since the Second World War has Europe witnessed such vast flows of migrants. Accommodating such flows of people in both temporary and permanent housing is a major challenge in the EU. With many countries under pressure to provide social and affordable housing for their own populations and varying national measures and perspectives on how to provide adequate housing for refugees, the European response is to date somewhat fragmented. As an international professional community within housing and planning, the International Federation of Housing and Planning (IFHP)

- 7 Liisa H Malkki, "News From Nowhere: Mass Displacement and Globalized 'problems of Organization'", *Ethnography*, <https://doi.org/10.1177/146613802401092797>, Erişim Tarihi: 30.03.2018, s.351-360.
- 8 Muna Z Budeiri, "The Habitat Situation of Palestinian Women", in *Women and Human Settlements in Conflict Zones. Proceedings of the Second United Nations Conference on Human Settlements, Habitat II*, 1996, xi.
- 9 Tom Corsellis-Antonella Vitale, *Transitional Settlement: Displaced Populations*, 2005.
- 10 Romola Sanyal, "Urbanizing Refuge: Interrogating Spaces of Displacement", *International Journal of Urban and Regional Research*, 2014, <https://doi.org/10.1111/1468-2427.12020>, Erişim Tarihi: 02.04.2018, s. 558-572.
- 11 Corsellis-Vitale, *ag.e*.
- 12 GS Goodwin-Gill, "Refugee or Asylum: International Law and the Search for Solutions to the Refugee Problem", in *Refugee or Asylum: A Choice for Canada*, 1990, s. 38.
- 13 Gerard Delanty, *Citizenship in a Global Age*, McGraw Hill Education, UK 2000.

Gazi

Akademik
Bakış

253

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

mümkün olmayıp hem sığınmacılar hem de şehir sakinleri ile bu süreci birlikte yönetmek doğru olacaktır.

Sığınmacıların kamptan şehir yaşamı içinde yer alması, barınak hakkı, şehir içinde yaşamak ve arazi edinimi yoluyla saygınlığını kazanmak, barınma beklentisi, kentsel vatandaşlık, aidiyet ve kimlik kazanmak onların şehir içindeki beklentileridir.¹⁴ Ancak devlet desteği ve planlaması olmadığı takdirde boşalan gecekonduların dolması, korunması ve dönüşüm bekleyen yapıların yaşanabilir bir dönüşümü geçirmeden yeni sahiplerini bulmasıyla sınırları olmayan sosyal donatını içinde ancak kamptaki yaşantının önünde olmayan bir yaşam alanı ile yüz yüze kalınacaktır. Kampların şehirleşme yollarını araştırmak ve artan kayıt dışılaştırmanın ve marjinalleşmenin günümüzdeki kentsel siyaset anlayışımıza nasıl katkı sağlayabileceğinin değerlendirilmesi gerekir

Mülteci ve sığınmacılar için, uygun konutlara erişim, başarılı entegrasyonun bir işaretidir ve yeni gelen insanlar, ev sahibi ülkede yaşayan insanlarla birlikte yaşayarak yeni bir hayat kurabilirler.¹⁵ Yerinin değiştirilmesinde psikososyal faktörler göz önüne alındığında, uygun konut bulma ve tutma, sığınmacı ve sığınmacılar için başarılı entegrasyonun sağlanmasında en kritik gösterge olabilir.¹⁶ Uygun ve yeterli ev insan hakkı olarak tanınır,¹⁷ Dünya Sağlık Örgütü (WHO), “yeterli” kelimesinin sadece fiziksel bir barınaktan başka “ev sahibi olması, mahremiyeti koruyan, fiziksel ve psikolojik mutluluklara katkıda bulunan ve sakinlerinin gelişim ve sosyal bütünleşmesini destekleyen bir yer olması” olarak değerlendirmiştir.¹⁸ WHO, konutun sadece fiziksel yapısını değil aynı

14 Sanyal, *ag.m.*

15 Alastair Ager-Alison Strang, *Indicators of Integration*, Development and Statistics Directorate, 2004.

16 Ager-Strang, *ag.r.*, s. 307–325.

17 “International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights”, 1976, <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/cescr.pdf>, Erişim Tarihi: 03.04.2018.ratification and accession by General Assembly resolution 2200A (XXI)

18 Xavier Bonnefoy, “Inadequate Housing and Health: An Overview”, *Int. J. Environment and Pollution*, <http://centerforhealthyhousing.org/Portals/0/Contents/Article0581.pdf> the housing environment has been acknowledged as one of the main settings that affect human health. Living and housing conditions are the basis of many factors influencing residential health. Still, to date there is no commonly agreed upon definition of ‘healthy housing’, and there are still major gaps in the knowledge on how housing conditions may affect health. Epidemiological findings suggest strong associations between housing conditions and health effects. This paper explores the relevance of housing conditions as a key factor influencing mental health, sleep quality, indoor air, home safety, accessibility, obesity, mould growth, hygrothermal conditions and energy consumption, perception of crime, and residential quality. he served as Regional Adviser and head of the noise and health and housing and health programmes at the European Center for Environment and Health, Bonn office, of the WHO Regional Office for Europe. As WHO staff, he was coordinating the team in charge of the implementation of the Budapest conference declaration aspects related to housing and health in the European Region of WHO.”,author: [{"dropping-particle": "", "family": "Bonnefoy", "given": "Xavier", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], "container-title": "Int. J. Environ-

zamanda evin anlamını ve çevrenin sosyal ve fiziksel özelliklerini de dikkate alarak dört katmanlı bir konut modelini vurguluyor. Bu özelliklerin her biri birbirine bağlı olarak görülüyor ve her ikisi de bireysel olarak ve birlikte sağlık ve refahı etkileme potansiyeline sahiptir. WHO, konutun sağlam yapıya sahip olması, güvenlik sağlanması, yeterli büyüklükte olması, temiz su ve kanalizasyon gibi temel hizmetleri sunması, makul ve uygun fiyatlı olması, servis ve kolaylıklar için erişilebilir olması, makul bir güvence sağlaması ve iklim değişikliklerinden korunma sağlaması gerektiğini belirtir.¹⁹

Yeniden yerleşimde kalış süresi, arazi kullanımı, takaslar, bütçe, bakım ve sürdürülebilirliğin planlanması gerekir. Yerine yerleştirilen ya da yeniden yerleşim alanındaki kalış süresi, yerinde bir yerleşme ya da yer değiştirme arasında geçici olarak ya da kalıcı yer değiştirme arasında tercihler de dahil olmak üzere anahtar ticarete geçişler, temel arazi kullanımı takasları dikkate alınmalıdır. Yer değiştirme ile birlikte yerinde yardım sağlanması, konaklama sağlamak için gereken süre uzun zaman alabilir ve önemli tesisler, kaynaklar ve olanaklarla ilişkili olarak yerleşim yerinin topluluk dahil olmak üzere tüm paydaşlarla ortak katılım sağlanarak bütçeleme geçici olarak kurulan alanların bakımı ve uzun vadeli çözümü de planlanması yerinde olacaktır.²⁰

Kamplardan şehir alanı içindeki yaşama geçiş şehir yöneticilerine başta ciddi maliyetler getirecek olsa da acil konut yatırımlarının kalıcı çözümlere yönelik olduğu düşünüldüğünde çözümün daha sürdürülebilir olma eğiliminde olması, hanelerde yaşayan insanların hayata bakış açısı, insanlık onuru ve insan hakları açısından artıları mukayese edilmeyecek düzeydedir. Ortak zorluk arasında konut ve sosyal destek sübvansiyonlarının azalması, karmaşık tahsis işlemleri ve özel kira konut sektörü tarafından damgalanma ihtimali bulunmaktadır. Gettolardan kaçınmanın ve konuta yakın iş olanakları sağlanmasının daha fazla düşünülmesi konut sorunlarının karmaşıklığına katkıda bulunmaktadır.

ment and Pollution", "id": "ITEM-1", "issue": "34", "issued": {"date-parts": ["2007"]}, "page": "411-429", "title": "Inadequate housing and health: an overview", "type": "article-journal", "volume": "304", "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uuiid=0a211384-4f65-496f-9b52-5e0797896d63"}]}, "mendeley": {"formattedCitation": "Xavier Bonnefoy, "Inadequate housing and health: an overview", <i>Int. J. Environment and Pollution</i>, 304.34 (2007).Erişim Tarihi: 04.04.2018, s. 411-429.

19 World Health Organization, *Housing: Shared Interests in Health and Development*, http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44705/1/9789241502290_eng.pdf.and by illustrating areas for potential collaboration, the Social Determinants of Health Sectoral Briefing Series aims to encourage more systematic dialogue and problem solving, and more collaboration with other areas of government. Examples of intersectoral action for health - current and historical - reveal that health practitioners are frequently perceived as ignoring other sectors goals and challenges. This creates barriers to intersectoral work, limiting its sustainability and expansion. In order to avoid this perception, instead of starting from the goals of the health system (e.g. health, health equity, responsiveness, fairness in financial contributions, Erişim Tarihi: 04.04.2018

20 Housing Development Agency, *ag.r*.

Birçok ülkede de olduğu gibi, yeniden yerleşimin ilk aşamalarında maliyet, ayrımcılık, uygun konut veya uygun konut stokunun olmaması, konut ve sosyal destek sübvansiyonlarının azalması, kompleks tahsis işlemleri, özel kira konut sektörü tarafından aldatılmak dahil olmak üzere sığınmacı ve sığınmacılar için bir dizi konut sorununu ortaya çıkmaktadır. Sığınmacıların şehirde yeni yerleşime geçiş sürecinde dil engeli ve sosyo-kültürel değerleri bilmemesi gözlerini korkutan unsurlardır.²¹

- 21 Paul Flatau-Val Colic-Peisker and others, *Refugees, Housing, and Neighbourhoods in Australia*, 2014, https://www.ahuri.edu.au/_data/assets/pdf_file/0015/2058/AHURI_Final_Report_No224_Refugees_housing_and_neighbourhoods-in-Australia.pdf, Andrew Beer-Paul Foley, "Housing Need and Provision for Recently Arrived Refugees in Australia", <https://pdfs.semanticscholar.org/1500/e52d8d8a626395cc69aa11e51292576bdeb5.pdf>, Erişim Tarihi: 05.04.2018; Thomas S Carter and John Osborne, "Housing and Neighbourhood Challenges of Refugee Resettlement in Declining Inner City Neighbourhoods: A Winnipeg Case Study", *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 7/3, 2009, <https://doi.org/10.1080/15562940903150097>, Erişim Tarihi: 05.04.2018, s. 308–327.; Thomas S Carters-Cheska Polevychok-John Osborne, "The Role of Housing and Neighbourhood in the Re-Settlement Process: A Case Study of Refugee Households in Winnipeg", *Canadian Geographer/Le Géographe Canadien*, 2009, <https://doi.org/10.1111/j.1541-0064.2009.00265.x>, Erişim Tarihi: 05.04.2018, s. 305–322.; Paul Flatau-Jessica Smith and others, *The Housing and Homelessness Journeys of Refugees in Australia*, 2015 https://www.ahuri.edu.au/_data/assets/pdf_file/0026/5759/AHURI_Final_Report_No256_The-housing-and-homelessness-journeys-of-refugees-in-Australia.pdf, Erişim Tarihi: 05.04.2018; J Forrest and others, "The Housing Resettlement Experience of Refugee Immigrants to Australia", *Journal of Refugee Studies*, <https://doi.org/10.1093/jrs/fes020>, Erişim Tarihi: 05.04.2018 s. 187–206.; L S Hashimoto-Govindasamy and Vanessa Rose, "An Ethnographic Process Evaluation of a Community Support Program with Sudanese Refugee Women in Western Sydney", *Health Promotion Journal of Australia*, <https://doi.org/10.1071/HE11107>, Erişim Tarihi: 05.04.2018, s. 107–112.; Michele G Shedlin, "Sending - Country Violence and Receiving - Country Discrimination : Effects on the Health of Colombian Refugees in Ecuador", *Journal of Immigrant and Minority Health*, 2014, https://www.researchgate.net/profile/Michele_Shedlin/publication/266758698_Discrimination_and_Health_Vulnerability_Colombian_Refugees_from_Drug_Violence_Living_in_Ecuador/links/54ad52600cf2828b29fc50b5.pdf, Erişim Tarihi: 06.04.2018, s. 119–124.; Damaris Rose, "The Housing Situation of Refugees in Montréal Three Years after Arrival: The Case of Asylum Seekers Who Obtained Permanent Residence", *Journal of International Migration and Integration / Revue de L'Integration et de La Migration Internationale*, 2001, <https://doi.org/10.1007/s12134-001-1010-3>, Erişim Tarihi: 03.04.2018, s. 493–529.; Andrew Williams, *Housing Issues For Refugees And Asylum Seekers in Australia*, 2013, https://www.refugeecouncil.org.au/r/rpt/1309_HousingLitRev.pdf, Erişim Tarihi: 08.04.2018, "title": "The role of housing and neighbourhood in the re-settlement process: a case study of refugee households in Winnipeg", "type": "article-journal", "volume": "53", "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uuid=66f15a07-e484-4816-8996-e8fe40309e3f"}], {"id": "ITEM-5", "itemData": {"ISBN": "978-1-925334-13-5", "ISSN": "1834-7223", "author": [{"dropping-particle": "", "family": "Flatau", "given": "Paul", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Smith", "given": "Jessica", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Carson", "given": "Georgina", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Miller", "given": "Jake", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Burvill", "given": "Angela", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Brand", "given": "Rachael", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"id": "ITEM-5", "issued": {"date-parts": [{"2015"}]}, "title": "The housing and homelessness journeys of refugees in Australia", "type": "report", "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uuid=3eace1f5-435c-40ee-bd0e-8620f12e722c"}], {"id": "ITEM-6", "itemData": {"DOI": "10.1093/jrs/fes020", "ISSN": "0951-6328", "author": [{"dropping-particle": "", "family": "Forrest", "given": "J", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffi-

Göz

Kamplardan şehir yaşantısına geçerken de aynı sorunları ilk geldikleri kadar olmasa da yaşayacakları öngörülmektedir.

Sığınmacıların kalıcı konut arayışları gerçekte şehirde yaşayanların ekonomik konut ihtiyacından farklı bir durum değildir. Yereller için veya sığınmacılar için ötesinde sosyal uyum ve entegrasyonu teşvik eden herkes için ek ve çeşitli konut seçenekleri oluşturmak bir fırsat olarak görülebilir. Bu sorunun sosyal açıdan bilinçli, ekonomik açıdan uygulanabilir ve çok yönlü bir çözüm getirecek şekilde planlanması gereklidir.²² Disiplinler arası bir planlama, daha esnek olan imar planlama düzenlemeleri, konut mekân beklentileri, konutlarının iyileştirilmesine yönelik adımlar, sosyal donatı bağları ve şehir yaşamı ile bütüncül olarak yönetilmesi sığınmacıların entegrasyonunda önemli bir yol kat edilmesini sağlayacaktır.

Bu modelde güvenli konutlar, sığınmacı ve sığınmacılar için yeni yaşama bağlılığı ve sosyal entegrasyonun önemli bir göstergesi olarak görülebilir. Toplu konut sorunlarına kümülatif bir yaklaşım ve barınma önceliği göz önüne alındığında, entegrasyonun unsurları, konut ile iş, konut ile eğitim, konut ile sosyal yaşam arasındaki ilişkiye ve yeniden yerleşim ile diğer yönleriyle arasındaki bağlantıyla önemli bir katkı sağlamaktadır.

x": ""}, {"dropping-particle": "", "family": "Hermes", "given": "K", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}, {"dropping-particle": "", "family": "Johnston", "given": "R", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}, {"dropping-particle": "", "family": "Poulsen", "given": "M", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], "container-title": "Journal of Refugee Studies", "id": "ITEM-6", "issue": "2", "issued": {"date-parts": [{"2013"}]}, "page": "187-206", "publisher": "Oxford University Press", "title": "The Housing Resettlement Experience of Refugee Immigrants to Australia", "type": "article-journal", "volume": "26", "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uuid=e2d1ebde-0086-4bdc-bfc4-f9e4708df5dd"}], {"id": "ITEM-7", "itemData": {"DOI": "10.1071/HE11107", "ISSN": "10361073", "abstract": "Issue addressed: Through the humanitarian entrant program, a rapidly growing community of Sudanese refugees are resettling in Australia. Although the impact of pre-migration trauma upon refugee mental health is well established, there is a paucity of research exploring the impact of post-migration sociocultural factors. Women are often the most marginalised, which affects their mental health and ability to adjust in resettlement. Methods: An ethnographic study was conducted to evaluate a Sudanese women's group exercise program designed from a community development strengths-based model. Qualitative analysis of a group interview and ethnographic process evaluation techniques enabled a deeper understanding of the perspectives of Sudanese women in Australia and their resettlement difficulties and needs. Results: Participants (n=12

- 22 IFHP, *ag.m* the IFHP has brought the urgent topic of refugee housing to the forefront of its operational activities. Several of our European members have also pointed out that we need to cooperate and talk about this issue. The housing of refugees is one of the most urgent issues facing Europe as increasing flows of people from the Middle East, North and Central African conflict areas arrive at the EU's borders. Not since the Second World War has Europe witnessed such vast flows of migrants. Accommodating such flows of people in both temporary and permanent housing is a major challenge in the EU. With many countries under pressure to provide social and affordable housing for their own populations and varying national measures and perspectives on how to provide adequate housing for refugees, the European response is to date somewhat fragmented. As an international professional community within housing and planning, the International Federation of Housing and Planning (IFHP

Gazi

Akademik
Bakış

257

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

Suriyeden Gelen Mülteciler Ve Konteyner Kentinde Yaşam

Ortadoğu'da olan iç karışıklıklar, savaşlar ve ayaklanmalar sebebiyle birçok ülkede politik, yönetsel ve yaşamsal değişiklikler olmuştur. Suriye de bölgedeki bu ülkeler arasında olup 2011 de iç karışıklıklar ve savaş neticesinde insanlar ülkelerini terk etmek zorunda kaldılar. Bu onlar için planlanmış bir durum değildi. 13 milyon kişi yer değiştirmek zorunda kaldı ve 5 milyon 615 bin kişi ise farklı ülkelere göç etmek zorunda kaldı²³. Bu olaylarda etkilenen insanların mağdur olmaması için Türkiye açık kapı politikası uygulamıştır. Bundan dolayı da sığınmacılar için Türkiye cazip hale gelmiştir.²⁴ BMMYK tarafından Mısır, Irak, Ürdün ve Lübnan'da kayıtlı 2 milyon Suriyeliyi, Türkiye Hükümeti tarafından tescil edilen 3 milyon Suriyeli ve Kuzey Afrika'da kayıtlı 30.000'den fazla Suriyeli sığınmacı bulunduğu belirtilmektedir ve Türkiye'de 15.03.2018 tarihi itibari ile Türkiye Cumhuriyeti ve UNHCR kayıtlarına göre sığınmacı olarak bulunan Suriyeli sayısı 3 milyon 554 bin 96 kişidir.²⁵ 8 Ağustos 2017 tarihi itibariyle kamplardaki Suriyeli sayısı 233 064 kişidir.²⁶ Gaziantep, İstanbul'dan sonra en çok sığınmacının yaşadığı şehir²⁷ olup şehirde yaklaşık 330,325 geçici koruma altında sığınmacı bulunmaktadır. Gaziantep'te 25 755 kişi çadır ve konteyner kamplarında kalmakta olup, Nizip konteyner kampında; 908 konteynerde 4 171 sığınmacı kalmaktadır. Türkiye'de kalan sığınmacıların %85'i kamp dışında yaşamını sürdürmektedir. Sığınmacılar bu yaşam mücadelesi uluslara arası yardım kuruluşları ve bütün ülkeler tarafından sorun olarak görülmeli ve destek olunması gerekmektedir. Fakat Türkiye bu insanların yardımların çoğunluğunu kendisi üstlenmiştir. Küresel İnsani Yardım Raporu'na göre Türkiye, gerçekleştirdiği 3,2 milyar ABD Doları tutarındaki resmi insani yardımla 2015 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin ardından, dünyanın 2. büyük donör ülkesi olmuştur.²⁸ Türkiye ayrıca aynı yıl milli gelirinin % 0.37'sini insani yardım için ayırarak "Dünya'nın en cömert ülkesi" ur.

Sığınmacıların büyük bir çoğunluğunun Türkiye'de kalacağı ve yaşamlarını Türkiye'de geçireceği bir gerçek faydayı maksimize, zararları minimize edecek programlar ve çalışmalar yürütülmelidir.²⁹

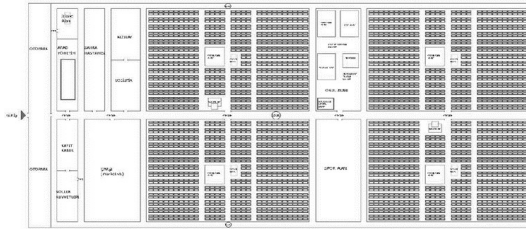
- 23 UNHCR, "Syria Regional Refugee Response", *UNHCR*, 2018, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria> Erişim Tarihi: 24.03.2018.
- 24 Nasrullah Uzman ve Rasim Tösten, "Suriyeli Akademisyenlerin Bakış Açısından Türkiye-Suriye İlişkileri Ve Sığınmacılar Meselesi", *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2016, 251-72.
- 25 UNHCR, "Syria Regional Refugee Response", *UNHCR*, 2018, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria> Erişim Tarihi: 24.03.2018.
- 26 AFAD, "Geçici Barınma Merkezleri Bilgi Notu", 2014 <https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2374/files/Barınma_Merkezlerindeki_Son_Durum+6.pdf> Erişim Tarihi: 19.11.2017.
- 27 Oytun Orhan-Sabiha Senyucel Gundogar, *Effects of the Syrian Refugees on Turkey*, ORSAM, Rapor No: 195, Ocak 2015.
- 28 Teoman Akpınar, "Türkiye' deki Suriyeli mülteci çocukların ve kadınların sosyal politika bağlamında yaşadıkları sorunlar", *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi Balkan and Near Eastern Journal of Social Sciences*, 03.03 (2017), 16-29.
- 29 Orhan-Gundogar, *ag.r.*

Görüş

2011’le başlayan zorunlu göç ile gelen sığınmacılar Türkiye’ye sınırdan gelen güçlü bir akımla geldiler ve kamplarda çadırlara yerleştirilmiştir. Bu sürecin geçici olacağı kısa bir süre sonra ülkelerine dönecekleri düşünülüyordu. Fakat gelişler hızlı bir şekilde devam etti ve çadır kentler ise dolu bir hal aldı. İhtiyaç devam edince Van depreminde kullanılan konteynerler sınır illerine taşınıp konteyner kentleri da kuruldu. Konteynerler konfor, iklim şartları karşısında koruma sağlamada, katı, güvenilir yapı oluşturmada çadırlardan daha iyi bir çözüm getirdi. Konteyner kentler doldu, konteynerlerin çadırdan daha kullanışlı olduğu yarı geçici bir yaşam sürecine geçişte görülünce yeni kurulan kamplar konteynerlerden yapıldı.

Konteynerler da acil durum sonrası vatandaşların geçici veya yarı-kalıcı olarak barındırıldıkları yapılardır. Sığınmacılar için kurulan konteyner kentlerin yönetimi, konteyner kentlerde asgari standartların belirlenmesi ve buralarda iskân edilenlerin kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerinin düzenlenmesi ve ihtiyaçlarının giderilmesidir. Sığınmacı olarak gelen tüm insanlara; barınma ihtiyaçlarının giderilmesi, iklim koşullarının olumsuz etkilerinden korunabilecekleri, onurlu, sağlıklı ve refah içinde bir yaşam sürdürebilmeleri için sıcak, temiz, güvenli konteynerler temin edilmiştir. Konteynerlerde ortalama olarak kişi başına düşen kapalı alan 3,5–4,5 m², hava akışı ve yeterli güneş ışığı, optimum yalıtım, ıslak hacim bağlantıları yapılmış yerden yüksekliği 20 cm. olan aile için yaşamsal olarak uzun süreli olmayan çözüm temelli yapılardır.³⁰

Belirli bir alanda konteyner kapasiteleri minimum 2.000 konteyner 10.000 kişi maksimum 3.000 konteyner 15.000 kişi olmalıdır. Nüfusun artması halinde alana yeni konteynerlerin yerleştirilmesi de planlanacak şekilde yapılmıştır. Yerleşim alanında şekil 1’de görüldüğü gibi kişi başına en az 45 m², alt yapısında yollar, sıhhi tesisat, okullar, işyerleri, su sistemleri, güvenlik, yangın tesisatı ve depolama tesisleri bulunmaktadır. Okul, kreş, rehabilitasyon merkezi, çocuk oyun alanı, çamaşırhane, market, ibadet alanları, sağlık merkezleri, katı atık merkezleri, su kaynakları, beslenme merkezleri, spor aktiviteleri ve çeşitli kurs alanları gibi sosyal tesisler, idari merkez bulunmaktadır.³¹

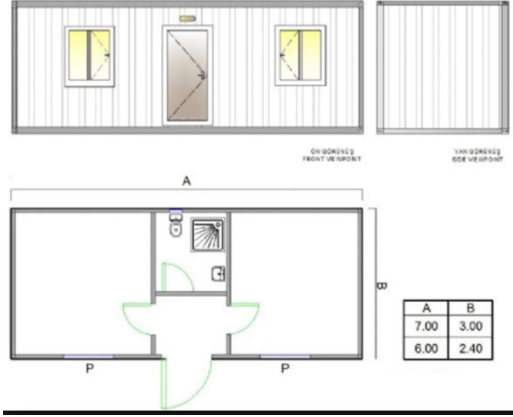

Şekil 1: Konteyner Kamp planı

30 AFAD, Çadır kent kurulum ve yönetim standartları, 2012.

31 AFAD, *Konteyner kent kurulum ve yönetim standartları*, 2012.

Konteynerlerin şekil-1’de görüldüğü gibi, plan, görüş ölçüleri [<http://ay-tekinterprefabrik.net/ofis-konteyner.html>] ve resimleri aynıdır.

Resim 1: Konteyner Planı, Ölçüleri ve Resimleri³²

İç yaşantılarında genel özelliklerine Resim 2 yaşam şekline göre kullanımlarına bakıldığında, Resim 3,4,5 ve 6’ de görüldüğü gibi dış giriş alanı, mutfak düzeni, tuvalet, televizyonun etrafı, dolap; kullanım düzen ve şekilleri benzerdir. Örneğin tümünün kapısı olmasına rağmen Resim 6’de görüldüğü gibi bazılarında kendileri tarafından çıkartılmış kapı açık, önünde bir perde ile kapatılmaktadır. Bunun yanı sıra demografik yapısına, geleneklerine, ekonomik durumlarına bağlı farklılıklar, Şekil8’da görüldüğü gibi konteynerin iç de ve dış yapısında, artık geçici bir yaşam birimi gibi olmayıp kalıcı yapı tasarımlarını görmekteyiz. Bu yapılar geçici barınma yapıları olup artık yarı kalıcı yapı eklentileri yapılmış olup, kalıcı bir yaşam beklentisi içinde olmaları geçen süre değerlendirildiğinde olağan bir durumdur.

32 Nihat Atmaca, "Determination of Optimum Life Span of Container Houses by Using Neuro-Fuzzy Methods", *Energy, Ecology and Environment*, 2018, <https://doi.org/10.1007/s40974-017-0065-8>, Erişim Tarihi: 30.10.2017, s. 39–47

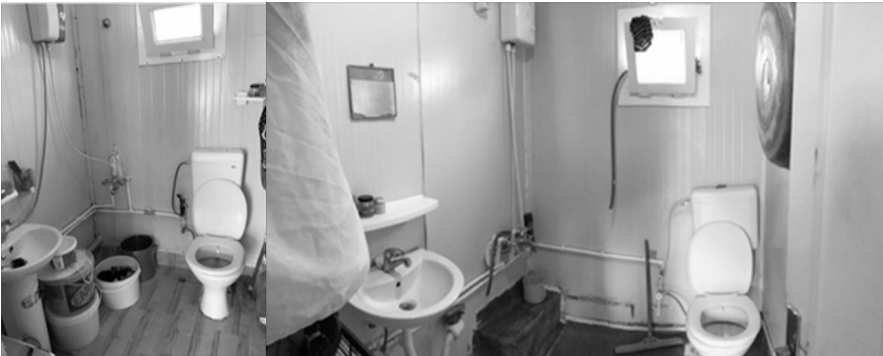
Resim 2: Konteynerlerin İç Mekân Mutfak Düzenlemeleri

Resim 3: Konteynerlerin Dış Giriş Alanları

Resim 4: Konteyner İçinin Genel Kullanımı

Resim 5: Konteynerlerin İç Mekân Tuvalet Düzenlemeleri

Resim 6: Konteynerlerin Televizyon ve Etrafı Düzenlemeleri

Resim 7: Konteynerlerin İçindeki Dolaplar

Resim 8. Konteynerlerde Kapı Kullanımı Yerine, Perde Kullanımı

Görüş

Resim 9: Konteynerlerin İç Mekan ve Dış Mekanlarında Kalıcı Yaşamsal Değişiklikler

Yukarıdaki Resim 9 tasarımsal benzerlikler yaşamsal kullanımları hakkında bilgi verirken, Resim 9b'den de gördüğümüz kalıcı yaşam arayışları tasarımlarını da uygulamalarda görmektedir.

Kamplarda geçen 5-6 yıllık süre zarfında değişen şartlar neticesinde yeni şartlara uygun, kalıcı, sosyal hayatın içinde bir yaşamı zorunlu kılıyor ve çok daha önemli bir sorunu çözmek gerekiyor. Barınak sorunu basit bir ihtiyaçmış gibi görünse de, insanın yaşamını, işini, çocukların eğitimini, sosyal çevresini, kişilik gelişimini, hayat kalitesini, huzurunu etkileyen en önemli unsurdur. Bu insanların yaşama bağlanması, kendi yaşantısını kendisi yönetmesi, imkânlarını görebilmesi ve yaşamsal kararlarını alabilmesi gerekir. Şehir içinde olmayan, sınırlı bir alanın içinde en iyi sosyal donatılar dahi olsa, imkânları, yetenekleri ve gücünü görüp ona göre kendi kararlarıyla yaşamını yönetmesi gibi olamayacaktır. Bu imkânlar belki daha düşük belki daha yüksek olanakları getirecektir ama kendi kararı, kendi beklentisi olacaktır. Bu kamplar hayati önemli durumda gerek onlar için gerekse hükümet için bir kurtarıcı olmuştur. Ancak ileri ki düzenlemelerde bu çalışma ile yaşamsal beklentileri analiz ederek şehir içinde yeni yerleşimlerde nasıl bir yol izlenilmesi, ülkelerine dönme isteği, dönememe durumunda beklentileri kampta kalmak mı şehir yaşantısına geçmek mi, konutları ile ilgili işlevsel ve mekânsal değerlendirmeleri yapıldı. Bu sorun 6 yılın sonunda sığınmacıların homojenize olması, kampların kapatılıp kapatılmaması sağlıklı bir uyumun nasıl sağlanacağı kültürleri yakın olsa bile pek çok alışkanlıkları demografik yapının gelenek ve göreneklerin bir uyum ile bir yerleşim programıyla desteklenerek, en az sorunla bu olağan üstü durumu çözmek gerekiyor. Etkili bir çözüme ulaşmak için ise sorunun odağı olan sığınmacılarla yapılan anketler genel bir tespit ile beklentiler ve ihtiyacı belirlemek gerekir.

Araştırma Soruları;

1. Konteyner kentte yaşayan Suriyeli sığınmacıların demografik özellikleri nelerdir?
2. Suriyeli sığınmacılar konteyner kentte yaşan ile ilgili olumlu ve olumsuz olarak neleri görmektedirler?
3. Göç sebepleri nelerdir?
4. Konteyner kentten ayrılma ya da ayrılmama nedenleri nelerdir?

Gazi

Akademik
Bakış

263

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

Yöntem

Bu araştırma tarama türünde bir çalışmadır. Betimsel çalışmalar, mevcut olayların daha önceki olay ve şartlarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedeflemektedir. Tarama modeli ise, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Önemli olan, araştırmaya konu olan her ne ise onu uygun bir şekilde gözleyip belirleyebilmektir³³. Veri sınırlama ve uygulamalarının doğru tanımlanabilmesi için çalışmanın örnekleme ilişkin detaylı bilgi sunulması gerekmektedir.

Çalışma Evreni ve Örneklem

Çalışma Gaziantep Nizip Konteyner kentte kalan rastgele seçilen 180 aile yapılmıştır. Aile bireyleri ile birlikte çalışma toplam 1068 kişi temsil etmektedir. Çalışmaya katılan sığınmacı ailelerden 40'ı şehir merkezinde ikamet etmekte iken 76 aile ilçe merkezinde ve 64 aile ise köyde ikamet etmekteydi. Ailelerin çoğunluğu %77,8 ilçe ve köylerden göç ederek Türkiye'ye gelmişlerdir. Çalışmaya katılan ailelerde 179 anne, 179 baba, 11 büyükanne 8 büyük baba ve 8 kişide aile bireyleri dışında yakın akraba veya tanıdık kalmaktadır. Çocuk sayıları Tablo1'de sunulmuştur.

Tablo1: Katılımcı Ailelerin Çocuk Sayısı

Çocuk sayısı	N	%
Çocuksuz	20	11,1
1 çocuk	12	6,7
2 çocuk	15	8,3
3 çocuk	32	17,8
4 çocuk	29	16,1
5 çocuk	29	16,1
6 çocuk	31	17,2
7 çocuk	4	2,2
8 çocuk	3	1,7
9 çocuk	4	2,2
10 çocuk	1	0,6
Toplam	180	100,0

33 Karasar, Niyazi. *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar-ilkeler-teknikler*. Nobel Yayın Dağıtım, 2008.

Katılımcı ailelerin toplam çocuk sayısı 683'dür. 5 ve üzeri çocuk sahibi olan aile oranı %40'dır. Aile başına ortalama çocuk sayısı 3.8'dir.

Tablo 2: Aile Bireylerinin Eğitim Durumları

Eğitim durumu	Anne	Baba	Çocuklar
Okur yazar değil	47	8	85
Kreş-ana okulu			26
İlkokulda okuyan	7		174
İlkokul mezunu	41	23	80
Ortaokulda okuyan	6	5	112
Ortaokul mezunu	40	51	58
Lisede okuyan	4	2	86
Lise mezunu	21	40	24
Üniversite de okuyan	5	3	19
Üniversite mezunu	8	47	19

Eğitim durumları incelendiğinde 47 annenin okuryazar olmadığı görülmektedir. Annelerden 17'si ilkokul, ortaokul ve lisede okumaya devam etmektedir. Üniversite mezunu sadece 8 anne bulunmaktadır. Babaların eğitim durumunu annelere oranla daha iyi durumdadır. Okur yazar olmayan 8 baba varken üniversite mezunu babası sayısı 47'dir. Eğitim öğretime devam eden baba sayısı 10 kişidir. Çocukların %61 417 eğitim öğretim süreci içerisinde.

Tablo 3: Katılımcıların Mesleklerinin Dağılımı

Meslekler	Anne	Baba	Çocuklar	Toplam
İşsiz	2	25	61	88
Ev hanımı	147		17	164
Memur	2	28	3	33
Öğretmen	17	41	8	66
Akademisyen			1	1
Sağlıkçı	1	2		3
Doktor-diş hekimi			2	2
Mühendis-Mimar		4	4	8
Avukat		2	1	3

Gazi

Akademik
Bakış

265

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

Özel sektör çalışanı		7		7
Serbest çalışan	5	49	16	70
Esnaf		4	1	5
Şoför		3	1	4
İşçi		6	2	8
Diğer		3	2	5

Katılımcıların mesleklere göre dağılımı incelendiğinde annelerden sadece 25 kişinin bir mesleği bulunmaktadır. Babalardan 71 kişi beyaz yakalı olarak tanımlanan meslek grubuna dahil iken 49 kişi kendisini serbest meslek erbabı olarak tanımlamaktadır. Çocuklarda 41 kişi bir mesleğe sahiptir. Genel olarak değerlendirildiğinde 215 kişinin bir mesleğe sahiptir. Suriye'de yaşarken elde ettikleri gelir düzeyleri incelendiğinde ortalama gelir düzeyi yaklaşık 630\$'dır. Üst düzey gelir 5000\$ grubundan katılımcılar 4 bulunsa da genel olarak alt düzey gelir grubundadır. 2500\$-500\$ arasında 4 aile, 1600\$-2500\$ arasında 4 aile, 800\$-1600\$ arasında 15 aile, 400\$-800\$ arasında 46 aile, 200\$-400\$ arasında 41 aile ve 200\$ altında ise 64 aile bulunmaktadır. Grubun çoğunluğu %59 400\$ altında gelire sahipti.

Tablo 4: Suriye'de Yaşanan Mekâna İlişkin Bilgileri

	N	Kira	Ev sahibi	Ücret ödemiyorum
Bahçeli tek katlı	42	4	37	1
Apartman dairesi	34	11	22	1
Stüdyo daire	2	0	2	0
Dubleks	1	0	1	0
Toplu konut	5	4	1	0
Gece kondu	11	4	7	0
Tek katlı yığma yapı	2		2	0
Eski Arap evi	83	7	73	3
Toplam	180	30	147	5

Tablo 2.4 incelendiğinde katılımcıların ağırlıklı olarak eski Arap evi ve bahçeli tek kat tarzındaki evlerde ikamet ettikleri görülmektedir. Kısmen daha modern yapı olarak kabul edilen binalarda olan Toplu konut ve Apartman dairesinde oturan aile sayısı 37'dir. Ailelerin çoğunluğu oturdukları mekanların sahipleridirler. Yapıların büyüklükleri ise 7m²'den küçük yerlerde yaşayan aile

sayısı 11 %, 21 aile 75-100m² arasında ev de yaşamaktadır. 100-125 m² evde yaşayan aile sayısı 39, 125-150 m² arasındaki evde yaşayan aile sayısı 51, ve 150-200m²lik evde yaşayan aile sayısı ise 43'dür. Bununla birlikte 200m² ve üzeri evde yaşayan aile sayısı ise 12'dir. Bunlar dikkate alındığında katılımcıların çoğunluğu 150m²'nin altındaki evlerde yaşamaktaydı. Katılımcılar sosyo-ekonomik düzeylerini tanımlayabilmek için aylık gelir düzeyi, eve sahip olma, yaşadığı merkeze ve yaşamakta olduğu evin büyüklüğüne bağlı olan yeni değişken hesaplandı. Bu hesaplama sonucunda katılımcıların minimum 4 puan sahipken maksimum 15 puana ulaşabildiler. 4-7 puan arasını düşük düzey olarak belirlendi ve bu kategoride 60 %33,3aile bulunmaktadır. 8-11 puan arası orta düzey olarak belirlendi ve bu kategoride 103 %57,2 aile bulunmaktadır. 12 ve üzeri puanlar ise yüksek düzey olarak belirlendi ve burada ise sadece 17 9,4 aile bulunmaktadır. Sosyo-ekonomik puanlarının dağılımının benzer olup olmadığını belirlemek için one-sample Kolmogorov-Smirnov Testi yapıldı.

Tablo 5: Sosyo-Ekonomik Puanlarının Dağılım Sonuçları

		Sosyo-Ekonomik
Benzerlik Parametreleri	Minimum	4,00
	Maksimum	15,00
En aşırı farklılıklar	Kesin	,271
	Pozitif	,271
	Negatif	-,093
Kolmogorov-Smirnov Z		3,639
Anlamlılık		,000

Test sonucuna göre anlamlılık 0,00 değeri 0,05'den küçük olduğundan dolayı grubun sosyo-ekonomik puan dağılımları istatistiksel olarak farklılık göstermektedir. Yani katılımcılar farklı sosyo-ekonomik düzeye aittirler.

Ölçme Aracı

Ölçme aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket soruları kullanılmıştır. Anket dört bölümden oluşmaktadır. Öncelikle demografik bilgilere ilişkin sorulara yer verilmiştir. İkinci kısımda ise göç etme sebeplerine ilişkin sorular bulunmaktadır. Üçüncü kısımda ise konteyner kentte ile ilgili sorular bulunmaktadır. son kısmında ise kamptan taşınıp taşınmamaya ilişkin sorular bulunmaktadır. Ayrıca sorulara dayalı olarak yeni değişkenler tanımlanmıştır.

Veriler analizleri

Öncelikle anketlerin kodlamaları yapıldı. Bütün analizler SPSS yazılımı kullanılarak yapılmıştır. Frekans dağılımları çıkarılmıştır. Suriye'deki ve

Gazi

Akademik
Bakış

267

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

konteyner kentteki aylık gelirlerin karşılaştırılmasında Wilcoxon Signed Ranks Test kullanıldı. Açık uçlu sorunun analizinde ifadeler gruplanmış ve frekans hesapları yapılmıştır.

Bulgular Ve Yorumlar

Bulgularının sunulmasında öncelikle konteyner kentteki yaşamla ilgili bulgulara verilecektir. Daha sonra ise Göç sebeplerine ilişkin bulgulara yer verilecek ve son bölümde ise sığınmacıların gelecek ile ilgili planlarına ilişkin bulgular sunulacaktır.

1. Konteyner Kentte Yaşam İlişkin Bulgular ve Yorum

Konteynere gelmeden önce kalınan yerler bakıldığında katılımcılardan 72 %40 aile doğrudan konteynere yerleşmiştir. Öncelikle çadır kentte kalan aile sayısı 69, Aparmanda ikamet den aile sayısı 13'tür. Gecekonuda 4 aile kalırlarken 3 aile de garajlarda ikamet etmişlerdir. Ayrıca 10 aile yakını yanında ikamet etmiş ve 9 aile ise diğer yerlerde konaklamışlardır. Ailelerden 128 tanesi 3 yıldan fazladır burada ikamet ederken 18 aile 25-36 aydır bura bulunmaktadır. 19-24 ay kalanları sayısı 12 ve 13-18 aydır konaklayanları sayısı da 12'dir. 1 yıldan az kalan ailelerin sayısı ise 10'dur.

Tablo 6: Katılımcılar Kampta İkamet Ederken İş Sahibi Olma Durumları

İş Durumları	Anne	Baba	Çocuklar	Toplam
İşsiz	155	64	174	393
Öğretmen	14	37	8	59
Akademisyen		3		3
Mühendis- Mimar		1		1
Serbest çalışan	7	66	32	105
İşçi- Hizmetli		3		3
Uluslararası yardım kuruluşları		1		1
Diğer	2	1		3

Katılımcıları kampta iken yaptıkları işler incelendiğinde sadece 175 kişi bir işte çalışabilmektedir. Annelerden sadece 23 çalışabilmektedir. Babaların 66'sı serbest olarak çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Babalardan 64'ü işsizdir. Çocuklardan çalışan sayısı ise 40'dır. Ailenin aylık gelirlerine bakıldığında 89 aile yani yaklaşık yarısı 399₺ nin altında bir gelire sahip olduklarını beyan ederlerken, 400₺-799₺ arasında geliri olan aile sayısı 36 ve 800₺-1199₺ arasındaki ise 31 ailedir. 1200₺-1799₺ arası gelire sahip olan aile 16 ve 1800₺-2499₺ arası gelire sahip aile sayısı 3'dür. 2500₺-4999₺ arası gelire sahip aile sayısı 2 iken 5000₺ ve üzeri gelire sahip aile sayısı 3'dür. Ortalama gelir ise 782₺ dir.

Tablo 7: Wilcoxon Signed Ranks Test

		N	Ortalama Sıra	Sıra toplamı
K. Aylık – S.Aylık	Negatif Sıra	152 ^a	93,51	14214,00
	Positif Sıra	23 ^b	51,57	1186,00
	Eşit	3 ^c		
	Toplam	178		
a. K. Aylık < S.Aylık				
b. K. Aylık > S.Aylık				
c. K. Aylık = S.Aylık				

Z= -9,75 ve p=0,000<0,05

152 ailenin gelirinde düşme meydana gelirken 23 ailenin geliri artmış ve 3 ailenin geliri ise aynı düzeyde kalmıştır. Genel olarak değerlendirildiğinde ailelerin gelirindeki düşme istatistiksel olarak anlamlılık düzeyindedir. Yani ailelerin aylık gelirinde düşme meydana gelmiştir.

Tablo 8: Konteyner Kentteki Yaşama İlişkin Yeterlilik Görüşleri

İçinde yaşadığınız çadır	Yeterli	Yetersiz	Önemli değil
Büyükölük olarak	31	140	9
Yükseklik olarak	53	96	31
Rahatlık olarak	43	122	14
Güvenlik olarak	139	31	9
Temizlik olarak	142	30	8
Isıtma	149	25	6
Soğutma	71	100	9
Aydınlık	130	35	14
Bölüm sayısı	19	144	15
Kışın soğuk havalarda yalıtım sağlama	87	74	17
Yağışlı havalarda yalıtım sağlama	77	82	19

Gazi

Akademik Bakış

269

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

Rüzgârlı havalarda yalıtım sağlama	88	72	18
Karlı havalarda yalıtım	76	82	19

Katılımcılar %79'u konteynerlerdeki ısıtma sisteminin yeterli olduğunu düşünmektedir. Daha sonra ise temizlik, güvenlik ve aydınlık konularında yeterli olduğu görüşü beyan edilmiştir. Konteynerlerdeki bölme sayısı ise oransal olarak en fazla yetersiz olarak görülmektedir. Bununla birlikte konteynerlerin büyüklüğü de yetersiz olarak görülen maddelerin başında gelmektedir. Diğer yetersiz olarak görülen maddeler arasında rahatlık ve soğutma sayılabilir. Diğer maddelerde ise yeterli ve yetersiz ifadeleri oransal olarak birbirine yakındır.

Tablo 9: Konteyner İçerisindeki Mekâna İlişkin Görüşler

	Konteynerin içinde	Var Sayısı	Yok	Gerek yok	İhtiyaç var sayısı
Mekan	Oda	162	9	4	5
	Mutfak	162	9	6	3
	Lavabo	151	19	6	3
	Wc	81	78	6	4
	Banyo-Wc birlikte	63	90	6	5
	Gölgeli oturma yeri	151	19	6	1
Gereçler	Mutfak dolabı	32	133	9	1
	Buzdolabı	148	25	6	
	Ocak-fırın	137	33	8	
	Banyoda sıcak su	151	21	7	
	Çamaşır makinesi	16	34	9	18
	Klima	43	117	7	10
	Isıtıcı	143	26	7	2
	Televizyon	68	90	8	13
	Bilgisayar	14	133	11	12

Konteynerde bulunan bölmelere ilişkin olarak genel olarak oda, mutfak ve lavaboları var olduğu belirtilmekte. Fakat bazı konteynerlerde wc, wc-banyo birlikteliği birçok konteynerlerde bulunmamaktadır. Konteynerlerde bulunan gereçler ise en fazla sıcak suyun, buzdolabının ve ısıtıcının olduğu belirtilirken en az bulunan eşyalar bilgisayar, çamaşır makinesi ve mutfak dolabıdır. Klima 43 ve televizyonu 68 bulunan konteyner oranı yüksek değildir.

Tablo 10: Ailelerin Yaşadıkları Konteynerlere İlişkin Görüşleri

	Beğeniyorum		Kararsızım		Fark etmez		Beğenmiyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Mekânlar arası ilişki	46	30,1	34	22,2	15	9,8	58	37,9
Kullanışlı mekanlar	81	48,2	36	21,4	10	6,0	41	24,4
Aydınlık oluşu	116	68,6	28	16,6	4	2,4	21	12,4
Hava alıyor oluşu	82	50,3	35	21,5	5	3,1	41	25,2
Konteynerin konumu	81	48,5	24	14,4	25	15,0	37	22,2
Balkonun konumu	36	34,3	33	31,4	18	17,1	18	17,1
Manzara	61	37,2	50	30,5	28	17,1	25	15,2
Oda	73	45,6	34	21,3	9	5,6	44	27,5
Mutfak	70	44,3	38	24,1	7	4,4	43	27,2
Mutfak-Oda ilişkisi	41	26,1	31	19,7	13	8,3	72	45,9
Wc ayrı olması	50	42,0	52	43,7	3	2,5	14	11,8
Banyo ayrı olması	52	43,3	48	40,0	4	3,3	16	13,3
Banyo & Wc birlikte olması	43	25,7	22	13,2	7	4,2	95	56,9
Banyo-Oda ilişkisi	43	26,5	35	21,6	16	9,9	68	42,0
Banyo-Wc beraberliği	31	18,7	29	17,5	11	6,6	95	57,2

Ailelerin yaşadıkları konteynerlere ilişkin yapılan beğenme ve beğenme durumları arasındaki farka bakıldığında en olumlu fark konteynerlerin aydınlık oluşudur. Diğer olumlu karşılanan durum ise Wc ayrı olması ve banyonun olmasıdır. Diğer taraftan konteynerlerin konumları ve hava alıyor olması da olumlu olarak değerlendirilmektedir. Mekânlar arası ilişki de beğenme ve beğenme oranları birbirlerine yakındır. Banyo-oda ilişkisi ve mutfak-oda ilişkisinde ise beğenme oranları beğenme oranlarına göre yüksektir. Banyo-Wc birlikte olması ve Banyo-Wc beraberliği maddeleri ise olumsuz bakış açısından en yüksek orana sahiptir. Mutfak kullanımından memnun olmamaya ilişkin sorulan detay sorusunda küçük olduğundan şikâyetçi olanlar 141 aile ve Dolapların yetersi olmasından kaynaklı şikâyetçi olanlar ise 111 ailedir. Tezgâhların yetersiz olmasından eleştirenler 69 kişi iken oda ile ilişkisini kötü olarak görenler ise 32 ailedir.

Gazi

Tablo 11: Odalarda Neler Bulunmasını İstemeye İlişkin Cevapların Frekansları

Mekân	Frekans	Eşya	Frekans	Hizmet	Frekans
Ek oda	53	Dolap	61	İnternet	7
Ayrı olması	39	Çamaşır makina	48		
Sıcak su	10	Televizyon	46		
Büyük olması	9	Yatak	41		
Havuz	4	Klima	39		
Lavabo	4	Fırın	35		
Bulaşık yıkama yeri	3	Buzdolabı	22		
Fayans	2	Raf	21		
Jakuzi	2	Sandalye	21		
Oda büyük olması	2	Perde	11		
Musluk	1	Halı	10		
Pencere	1	Mutfak malzemesi	7		
Soğutma	1	Yastık	7		
Su	1	Bilgisayar	6		
		Ayna	4		
		Ocak	4		
		Eşya	3		
		Masa	3		
		Temizlik malzemesi	4		
		Bulaşık makina	2		
		Çocuk oyuncuğu	2		
		Havlu	2		
		Kütüphane	2		
		Şampuan	2		
		Soba	1		

Odalarda neler olmasını isterseniz sorunun cevaplarının analizlerinde verilen ifadeler frekansları çıkarıldı ve genel olarak kategorileri ayrıldı. Mekâna

ilişkin isteklerde en fazla ek oda ihtiyacı olmaktadır. Banyo ve wc'nin ayrılması da istenen mekânsal isteklerin başında gelmektedir. Sıcak suyun olması ve büyük olması da istenenler arasındadır. Hatta 2 aile tarafından jakuzi isteği bile olmuştur. Eşya kategorisindeki cevaplara bakıldığında en fazla dolap, çamaşır makinası, televizyon ve yatak olmuştur. Klima ve fırın ihtiyacı ise 30 ve üzeri aile tarafından dile getirilmiştir. Buzdolabı, raf, sandalye ise 20 üzerindeki aile tarafından dile getirilmiştir. Temizlik malzemesi ve kişisel bakım ürünleri de talep edilmiştir.

Tablo12: Kamplarda konteynerlerle ilgili önemli bulunan sorunlar?

Sorunlar	Var	Yok
Konteynerlerin fiziki yetersizliği	140	40
Yatma mekânının yetersizliği	122	58
Oturma mekânının yetersizliği	117	61
Çamaşır yıkama imkânının yetersizliği	114	62
Yemek hazırlama mutfak ve yeme mekânının yetersizliği	101	74
Banyo, tuvalet imkânının yetersizliği	91	86
Havalandırma yetersizliği	90	89

Göçmenlerin yaşadıkları kamp ortamlarının değerlendirilmesine ilişkin olarak 180 katılımcıdan 140 aile konteynerlerin fiziki olarak yetersiz olduğunu belirtirken 122 aile de yatma mekânlarının yetersizliği sorun olarak görmüşlerdir. 117 aile oturma mekânının yetersizliğini sorun olarak görmüştür ve 114 aile Çamaşır yıkama imkânının yetersizliği sorun olarak dile getirmiştir. Mutfak yetersizliği ise 101 aile tarafından ifade edilmiştir. Banyo, tuvalet yetersizliği ve havalandırma yetersizliği ise ailelerin yarısı tarafından sorun olarak görülmüştür.

Konteynerlerde tadilat yapılıp yapılmadığına ilişkin soruya 126 % aile tadilat yaptığını belirtmişlerdir. Bu tadilat çeşitleri sorulduğunda 106 aile gölgelik oturma yeri yaptığını belirtmiş. 55 aile pencere eklerken 52 aile de yalıtım işlemi yapmıştır. Bunlarla birlikte, 17 aile bölme ayırma işlemi ve 11 aile de eklerle büyütme yapmıştır. Az miktarda kapı, mutfak, tuvalet, banyo ekleme işleri yapılırken 25 ailede diğer tadilat işlemleri yaptığını belirtmişlerdir. Tadilat yapmama gerekçelerine bakıldığında ise 30 aile yeterli görmüş, 36 aile yakında taşınacağını düşündüğü için işlem yapmamış ve 71 aile de ekonomik sebeplerden dolayı tadilat işlemi yapamadığını belirtmişlerdir.

Gazi

Tablo 13: Yaşanılan Konteyner Bölgesinin Genel Görünümüne İlişkin Düşünceler

	Evet	Hayır	Kararsızım
Güvenlik yeterli mi?	133	32	15
Temizlik yeterli mi?	144	20	16
Yeşil alan yeterli mi?	32	128	19
Sosyal alan yeterli mi?	47	113	20
Yoğun mu? kalabalık mı?	85	71	24
Geleneklerinize uygun mu?	71	85	24
Eğitim alanı yeterli mi?	110	48	22
İhtiyaçların giderilmesi için yeterli mekanlar ve alan mevcut mu?	60	85	35
Çocuk oyun alanı yeterli mi?	19	114	23
Spor alanları yeterli mi?	40	114	26
Dış mekân oturma dinlenme alanları yeterli mi?	26	131	23
İbadet alanı yeterli mi?	118	40	22
Alışveriş alanı yeterli mi?	23	133	24

Konteynerlerin genel değerlendirilmesi ilişkin olarak güvenlik, temizlik, ibadet alanı ve eğitim alanları genel çoğunluk olarak yeterli görülmektedir. Katılımcıların yarısı kampın kalabalık olduğunu kabul etmektedir. Yine grubun yarıya yakını kampın geleneklere uygun olmadığını düşünmektedir. Çoğunluğu yeşil alanın, sosyal alanın, spor alanları ve çocuklar için oyun alanlarının yetersiz olduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte Dış mekân dinlenme alanları ile alışveriş alanının yetersizliği de yine çoğunluk tarafından dile getirilmiştir.

2. Göç Sebepleri

Katılımcıların göç etme sebepleri incelendiğinde 171 aile hayati tehlikeleri olduğundan dolayı göç etmek zorunda olduklarını ifade ederlerken 48 aile eğitim için göç ettiklerini belirtmişlerdir. 20 aile iş imkânlarının göç etmede etkin olduğunu belirtirken 17 aile de sağlık gerekçelerinin etkili olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca güvenlik kaydı 15 aile tarafından söylenmiş ve 9 aile de bunların yanında diğer gerekçe olduğunu belirtmişlerdir. Gaziantep'i tercih etme sebepleri incelendiğinde öncelikli olarak sınıra yakın olması 156 aile tarafından dile getirilmiştir. 64 aile kültürlerine yakın bir şehir olduğu için tercih ettiklerini belirtirken 41 aile şehrin güzel olmasının etkili olduğunu ifade etmişlerdir. 21 aile ucuz olmasının etken olduğunu söylemiş ve 18 aile ise iş bulma umuduyla geldiğini belirtmişlerdir. 8 aile tanıdığı olduğu için tercih

Göç

ederken 7 aile de daha önce geldikleri için tercih etmişlerdir. Katılımcılar tekrar ülkelerine dönmek isteyip istemedikleri sorusuna ise 161 aile evet cevabını verirken 19 aile hayır cevabını vermiştir.

3. Gelecek Planları

Konteyner kentten taşınmayı düşünüp düşünmediklerine ilişkin verile cevaplarda 115 aile evet %64 cevabını verirken 65 aile ise hayır %36 cevabını vermişlerdir. Taşınma zamanına ilişkin verilen cevaplarda ise; 3 ay içinde 15-%8,3, 4- 6 ay 14-%8, 7-9 Ay 16-%8,9 ve 10-12 ay 67- %37,2 içerisinde taşınmayı düşündüklerini belirtmişleridir. Bu açıdan bakıldığında taşınmayı düşünenlerin çoğunluğu 1 yıl içinde taşınmayı planlamaktadır. Bundan dolayı kamp şartlarında beklentilerin sağlanması göçmeler için önemlidir. Taşınmayı düşünenler 25 aile gecekonduya, 5 aile çadıra, 7 aile apartmana ve 10 aile de diğer yerlere taşınmayı düşünmektedir.

Taşınma sebepleri incelendiğinde 84 aile konfor taşınmak için gerekçe olduğunu belirtirken 55 aile de ailenin büyümesini gerekçe olarak sunmuşlardır. Bunun yanında 54 aile iş imkânını, 53 aile eğitimi, 48 ile sosyal ihtiyaçları ve 38 aile de sağlığı gerekçe olarak göstermişlerdir. Taşınmamama gerekçelerine bakıldığında en büyük etmenin ekonomik nedenler 110 aile olduğu görülmektedir. Diğer gerekçelere bakıldığında tanıdığı kimsenin olmaması 36 aile, güvenlik 33 aile, şehri tanınamama ise 14 aile tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca 24 aile uygun ev aradığını belirtmişlerdir.

Sonuç ve Tartışma

Sonuçların sunulmasında öncelikle katılımcı grubun tanımlanmasına ilişkin bilgiler sunulacak. Daha sonra göç sebeplerine ilişkin sonuçlar tartışılacaktır. Üçüncü kısımda ise kamp yaşantısına ilişkin sonuçlar verilecek ve son bölümde ise kamp sonrası planlamalarına ilişkin sonuçlar paylaşılacaktır.

Suriye'den gelen ve Nizip Konteyner kampında yaşayan sığınmacıların Suriye'deki durumlarının değerlendirilmesinde;

Yaklaşık yarıya yakının ilçelerden geldiği, beşte birinin şehir merkezinden geldiği, üçte birinin ise köylerden geldiği görülmektedir. Ailelerde 179 anne ve 179 baba bulunmaktadır. 2013 yılında, AFAD tarafından yapılan çalışmada da kamplarda kadın ve erkek oranlarının eşiti olduğunu belirlemiştir.³⁴ Aile başına düşen ortalama çocuk oranı 3,8'dir, 5 ve üzeri çocuk sahibi olan aile oranı %40'dır. Yaklaşık üçte birinin Suriye'deki gelir durumu 200 \$, [1 \$=3,53 ₺ 3 Mart 2018 kur fiyatına göre]'in altında, yarıya yakını 200-800 \$ arası gelir seviyesine sahiptir. Konteynerde yaşayanların yarısı 399 ₺ altında maaş

34 AFAD, "Syrian Refugees in Turkey", 2013 Field Survey Results, 2013, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/AFADSurveyonSyrianRefugeesinTurkey2013.pdf>, Erişim Tarihi: 19.11.2017.increasing number of refugees from Syrian Arab Republic (Syria

almaktadır, beşte biri 400-799₺, yaklaşık sekizde biri 800-1199₺ arasında maaş almaktaydılar. Suriye'de 200\$'ın altında olan üçte bir iken şimdi %97 si 200\$'ın altında maaş almaktadır. \$ ve ₺ dönüşümü yapıldığında konteynerde aileler ortalama aylık 222\$ bir gelire sahiptirler. Ailelerin gelirlerinde düşüş yaşanmıştır ve yapılan istatistiksel çalışmaya göre de ailelerin gelirlerinde meydana gelen düşme istatistiksel olarak anlamlıdır. Kamp dışında yaşayan Suriyelilere ilişkin yapılan çalışmalar da benzer sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin İzmir'de yapılan bir çalışmaya göre, haneler oldukça kalabalık olmasına rağmen, %68'nin aylık geliri 1000₺ ve altındadır³⁵. Yurtdışında yapılan çalışmalarda da sığınmacıların düşük gelire sahip oldukları vurgulanmakta ve yetersiz, dengesiz gelirin, sığınmacıları kaynaklarını ve tasarruflarını tüketmeye ve borçlanmaya zorladığı ve bundan dolayı da ulusal ya da uluslararası yardımlara daha fazla bağımlı hale geldiği ifade edilmektedir³⁶.

Suriye'de oturdukları konut değerlendirmesinde yaklaşık yarıya yakını eski Arap evinde oturmakta olup, yaklaşık dörtte biri apartman dairesinde ve beşte biri de bahçeli tek katlı evde oturmaktadır. Katılıcıların %33,3' düşük sosyo-ekonomik düzeyde, %57,2'si orta sosyo-ekonomik düzeyde iken %9,4'ü yüksek sosyo-ekonomik düzeydedir. Dağılımları dikkate alındığında katılıcıların farklı sosyo-ekonomik düzeyde oldukları söylenebilir.

Annelerin yaklaşık dörtte biri okuma yazma bilmemekte, yarısı ilk ve ortaokul mezunu, üniversite mezunu yirmide birdir. Babaların yaklaşık yarısı ortaokul ve lise mezunu, dörtte biri üniversite mezunudur. Örnekleme okuma yazma bilmeyen yetişkinlerin oranının önceki araştırma gruplarından daha yüksek olması dikkat çekicidir. Araştırmaya göre, sığınmacılar genel olarak düşük eğitim seviyelerine sahiptirler. Sığınmacıların sadece yüzde 20'si lise üzeri eğitimi görmüştür³⁷. Konteynerde yaşayanlar genel olarak değerlendirildiğinde yaklaşık yarısı öğrenci ve yaklaşık dörtte biri işsizdir. Toplam 393 kişi kendisini işsiz olarak sınıflandırmaktadır. Diğer taraftan, 71 kişi beyaz yakalı bir mesleğe sahip iken bunlardan 41'i bu tür bir meslekte çalışmaktadır. Yapılan çalışmalar kamp içinde ya da dışında yaşayan Suriyelilerin düşük ücretli işler-

35 Senem Sidal Eyiñç, "Tasarım Yoluyla Mülteci Barınma Sorununun Yönetimi: İzmir'deki Suriyeli Mülteciler Örneği" Fen Bilimleri Enstitüsü, 2015.

36 Benedetta Berti, "The Syrian Refugee Crisis: Regional and Human Security Implications The Refugee Population: An Overview", *Strategic Assessment*, 2015, http://www.inss.org.il/he/wp-content/uploads/sites/2/systemfiles/SystemFiles/adkan17_4ENG_7_Berti.pdf Erişim Tarihi: 25.03.2018." 1 the Syrian civil war has to date claimed over 200,000 casualties, including over 8,000 documented killings of children under eighteen years of age. 2 In a country of approximately 22 million people, the bloody and prolonged conflict has resulted in 7.6 million internally displaced persons and an additional 3.2 million refugees, as well as approximately 12.2 million people (more than 1 in 2 Syrians

37 Binnur Balkan-Semih Tumen, "Immigration and Prices: Quasi-Experimental Evidence from Syrian Refugees in Turkey", *Journal of Population Economics*, 2016, <https://doi.org/10.1007/s00148-016-0583-2>, Erişim Tarihi: 12.01.2018, s. 657-686.

de çalıştıklarını ya da aynı iş profiline göre daha düşük ücretle çalıştıklarını göstermektedir³⁸. 2013 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü, tarafından yapılan Suriyeli sığınmacıların Lübnan'daki istihdam şekillerine ilişkin değerlendirmesi konulu çalışmada da sığınmacıların çoğunluğunun, genellikle tarımdan ev işlerine ve inşaatta uzanan, vasıfsız veya yarı vasıflı, genellikle gayri resmi veya geçici / mevsimlik işlerde çalıştıkları vurguladı. Bu işler genellikle çalışanlara istikrarlı ve yeterli gelir, iş güvenliği veya iş yararı sunma noktasında yeterli değildir³⁹.

İş sahipliği göçmenlerin entegrasyonunda önemli bir yere sahiptir⁴⁰. Bu açıdan bakıldığında kişilerin iş imkanına sahip olması entegrasyon sürecini hızlandıracaktır. Ayrıca sığınmacıların entelektüel birikimlerine göre iş imkânının sunulması toplumlarda oluşan "sığınmacıların ekonomiye olumsuz etkileri olmaktadır" kanısının değiştirilmesi açısından da önem arz etmektedir⁴¹. Burada göz ardı edilmemesi gereken bir nokta da kişilerin kendi beceri ve yeterlikleri kullanabilecekleri iş imkânlarına sahip olması süreci hızlandıracaktır. Kişilerin ekonomik bağımsızlığa kavuşması gerekmektedir. Duke ve diğerleri de kişilerin mesleği yeterliklerini kullanma fırsatlarının önemini vurgulamaktadırlar⁴².

Odada yaşayan kişi sayısının fazlalığı ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanmaması tatmin edilmemiş temel ihtiyaçlar olarak kabul edilmektedir⁴³. Bunların sağlanması kişilerin sosyal uyumunu artıracaktır.

Suriye'yi terk etme sebebi değerlendirildiğinde tamamına yakını hayati tehlike için terk etmişler, beşte biri de aynı zamanda eğitim için terk etmiştir. Alan araştırmalarına göre güvenlik %57,2 ve politik %18,9 nedenler katılımcılar için göç sebebinin ilk sıralarında yer almaktadır. Kamptan çıkanların önemli bir kısmı güvenlik nedeniyle evlerinden ayrıldıklarını ve Türkiye'ye taşınma kolaylığı ve eve yakınlığı nedeniyle Türkiye'yi seçtiğini bildirdi⁴⁴. Suriye'den gelen

38 Feyzi Baban-Suzan Ilcan-Kim Rygiel, "Syrian Refugees in Turkey: Pathways to Precarity, Differential Inclusion, and Negotiated Citizenship Rights", *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 2017, <https://doi.org/10.1080/1369183X.2016.1192996>, Erişim Tarihi: 05.10.2018.

39 International Labor Organization Regional Office for the Arab States, "Assessment of the Impact Of Syrian Refugees in Lebanon And Their Employment Profile 2013", *ILO Publications*, 2014, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/wcms_240134.pdf, Erişim Tarihi: 25.03.2018.

40 Ager-Strang, *ag.r.*

41 Fatih Yaman, "Uyum ve Ötekileşme Ayrımında Suriyeli Sığınmacılar", *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 2017, <https://doi.org/10.21798/kadem.2017130143>, Erişim Tarihi: 27.05.2018, s. 91-109.

42 Karen Duke-Rosemary Sales-Jeanne Gregory, "Refugee Resettlement in Europe", in *Refugees, Citizenship and Social Policy in Europe*, Palgrave Macmillan, London 1999, https://doi.org/10.1057/9780230371248_6, Erişim Tarihi: 16.06.2018, s. 105-131.

43 Matthew Hammill, *Income Poverty and Unsatisfied Basic Needs*, *Economic Commission for Latin America and the Caribbean ECLAC*, <http://repositorio.cepal.org/handle/11362/25900>, Erişim Tarihi: 25.06.2018.

44 Balkan-Tumen *ag.r.*

sığınmacıların Gaziantep'i tercih sebebi değerlendirildiğinde büyük bir çoğunluğu sınıra yakın olduğu için tercih etmiş, beşte bir güzel bir şehir, üçte biri kültürlerine yakın bir şehir olduğu için tercih etmiştir. Onda dokuzu zorunluluk ortadan kalkınca ülkelerine dönmeyi planlamaktadır. Başka bir araştırmaya göre Gaziantep ilini seçmenin nedeni 53,7% sınıra çok yakın olması, %20'si iş imkanları yüksek olması, %17,6 güvenli bir şehir olması ve %8,57'si gidilecek başka bir yer olmadığı içindir. Sınır komşusu nedeniyle Gaziantep'in seçilmesinde en önemli faktördür ⁴⁵.

Konteynerde yaşayanlar konteynerden önce kaldıkları yerler değerlendirildiğinde yaklaşık %40'ı geldiğinde önce çadırda kalmış, %40'ı geldiğinden beri konteynerde yaşamını sürdürmektedir, beşte biri de yakınının yanı, gecekondu, garaj, apartman vb. gibi yerlerde kamp dışında kalmıştır. Beşte biri kampta kalmadan önce kamp dışında kalmış sonrasında kampta kalmıştır. Beşte dördü ise geldiğinden beri kampta yaşamını sürdürmektedir. Dörtte üçüne yakını 3 yıldan fazla zamandır kampta yaşamaktadır.

Yaklaşık beşte dördü güvenlik, temizlik ve ısıtma olarak yeterli görmüştür. Yaklaşık yarısı soğuk, yağışlı, rüzgârlı ve karlı havalarda yalıtım olarak yeterli görmüştür. Yaklaşık beşte dördü büyüklük ve bölüm sayısı olarak, yarısı yükseklik ve ısıtma olarak, üçte ikisi de rahatlık ve aydınlık olarak yeterli görmüştür. Konteyneri mekânsal olarak değerlendirdiğimizde yaklaşık tamamına yakınında oda, mutfak, lavabo, konteyner dışı gölgelik bulunmakta, wc ve banyo-wc ise yarısında bulunmaktadır. Yaklaşık beşte dördünde buzdolabı, ocak-fırın, banyoda sıcak su, ısıtıcı bulunmaktadır. Beşte birinde mutfak dolabı, dörtte birinde klima, onda dördünde televizyon ve onda birinde çamaşır makinası, bilgisayar bulunmaktadır. Yaklaşık yarıya yakını konteynerin konumunu, odasını ve mutfağının olmasını; üçte ikisi aydınlık olmasını; üçte biri mekânlar arası ilişkiyi; dörtte biri ise mutfak-oda ilişkisini, banyo- oda ilişkisini, banyo-Wc'nin birlikte olmasını beğenmektedir. Tamamına yakını yangın alarmı, internet ağı ve hırsızlık alarm sisteminin varlığından haberi bulunmamaktadır. Dörtte biri uydu ağını varlığından haberdardır. Mutfak değerlendirmesinde yaklaşık dörtte üçü mutfağı küçük, üçte ikisi dolabı yetersiz, üçte biri tezgahı yetersiz olarak değerlendirmiştir. Genel olarak bakıldığında en olumlu fark konteynerlerin aydınlık oluşudur. Wc ayrı olması olumlu iken Banyo-Wc birlikte olması ve Banyo-Wc beraberliği maddeleri ise olumsuz bakış açısından en yüksek orana sahiptir.

Bu isteklere dikkat edildiğinde ailelerinde kalabalık olmasıyla birlikte konteynerlerin yeterli olmadığı görülmektedir. Özellikle banyo ve wc birlikteliği sorun olarak görülmektedir. Katılımcıların çoğunluğunun eski Arap evinde ve tek katlı bahçeli evde yaşamış olmaları bu sorunun ortaya çıkmasında etkili ol-

45 İbrahim Arslan-Yusuf Bozgeyik-Erdal Alancioğlu, "Göçün Ekonomik Ve Toplumsal Yansımaları: Gaziantep'teki Suriyeli Göçmenler Örneği", İlahiyat Akademi Dergisi, Cilt 3, Sayı 4, 2016, 129-48

muş olabilir. Ayrıca bu sorunun farklı sorularda da dile getirilmiştir. Bonnefor (2007) tarafında dile getirilen ev sahibi olması içerisinde bulunan mahremiyeti koruma ihtiyacından kaynaklanan bir sorun olabilir. Şu da unutulmamalı bu ihtiyaçlar bireylerin temel ihtiyacıdır ve bu sorunun çözülmesi için gerekli çalışmalar yürütülmelidir. Mekânsal ihtiyaçlar kültür ve yaşanmışlıkla doğrudan ilgilidir ⁴⁶. Diğer sığınmacılarda sorun olarak görülmeyenler farklı kültürlerde

- 46 Mojtaba Parsaee-Mohammad Parva-Bagher Karimi, "Space and Place Concepts Analysis Based on Semiology Approach in Residential Architecture: The Case Study of Traditional City of Bushehr, Iran", *HBRC Journal*, 2015, <https://doi.org/10.1016/J.HBRCJ.2014.07.001>, Erişim Tarihi: 04.08.2018, s.368-383 ; Deborah Phillips, "Moving Towards Integration: The Housing of Asylum Seekers and Refugees in Britain", *Housing Studies*, 2006, <https://doi.org/10.1080/02673030600709074>, Erişim Tarihi: 04.08.2018, s. 539-553. at first the research investigates the concepts of space and place and explains their characteristics in architecture. Then, it reviews the semiology theory and explores its concepts and ideas. After obtaining the principles of theory and also the method of semiology, they are redefined in an architectural system based on an adaptive method. Finally, the research offers a conceptual model which is called the semiology approach by considering the architectural system as a system of signs. The approach can be used to decode the content of meanings and forms and analyses of the architectural mechanism in order to obtain its meanings and concepts. In this way and based on this approach, the residential architecture of the traditional city of Bushehr – Iran was analyzed as a case of study and its concepts were extracted. The results of this research demonstrate the effectiveness of this approach in structure detection and identification of an architectural system. Besides, this approach has the capability to be used in processes of sustainable development and also be a basis for deconstruction of architectural texts. The research methods of this study are qualitative based on comparative and descriptive analyses.", "author": [{"dropping-particle": "", "family": "Parsaee", "given": "Mojtaba", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Parva", "given": "Mohammad", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], {"dropping-particle": "", "family": "Karimi", "given": "Bagher", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], "container-title": "HBRC Journal", "id": "ITEM-1", "issue": "3", "issued": {"date-parts": [{"2015}]}], "page": "368-383", "publisher": "Elsevier", "title": "Space and place concepts analysis based on semiology approach in residential architecture: The case study of traditional city of Bushehr, Iran", "type": "article-journal", "volume": "11", "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uuid=64a4a6ae-6d8f-4859-a87a-e90248b0104a"}], {"id": "ITEM-2", "item Data": {"DOI": "10.1080/02673030600709074", "ISSN": "0267-3037", "abstract": "The government has explicitly identified housing as a key dimension of its strategy for refugee integration, the goal being to assist new migrants to access decent, safe, secure and affordable accommodation. Yet the evidence suggests that many asylum seekers and refugees experience housing deprivation and insecurity. The precise meaning of housing 'integration', what it can and should achieve, and how progress towards integration can be measured is uncertain and sometimes contested terrain. Drawing on qualitative research across five English localities, the paper explores what local housing providers and community development workers feel are the prerequisites for successful housing integration. The discussion focuses on the induction process, on-going support, 'move-on' support for new refugees, and the need to combat racist harassment. The paper concludes that despite good intentions and some localised successes, there are still many obstacles to refugee housing integration, which arise from multiple ga..."}, "author": [{"dropping-particle": "", "family": "Phillips", "given": "Deborah", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], "container-title": "Housing Studies", "id": "ITEM-2", "issue": "4", "issued": {"date-parts": [{"2006}]}], "page": "539-553", "publisher": "Taylor & Francis Group", "title": "Moving Towards Integration: The Housing of Asylum Seekers and Refugees in Britain", "type": "article-journal", "volume": "21", "uris": [{"ht

Gazi

Akademik
Bakış

279

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

ciddi sorun olarak algılanabilmektedir. Ayrıca doğrudan insanın tatminini etkileyen ‐yaşanılrlık‐ olarak tanımlanan ⁴⁷ mekân insan etkileşimi perspektifinden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Konteynerde ileriye yönelik yaşam planları değerlendirildiğinde üçte ikisi konteynerden ayrılmayı planlamakta bunun yarısı 9 ay içinde diğer yarısı ise bir yıl içinde planlamaktadır. Taşınmayı planlayanların üçte ikisi apartman dairesine taşınmayı düşünmektedir. Konteynerden ayrılmayı planlamalarının sebebi değerlendirildiğinde üçte ikisi konfor, beşte ikisi eğitim, iş imkanı, ailenin büyümesi ve sosyal ihtiyaçlar ve üçte biri sağlık olarak değerlendirmiştir. Yaklaşık dörtte üçü ekonomik nedenlerden dolayı taşınamadıklarını üçte biri şehri tanımadığı ve tanıdığı kimse olmadığı için taşınmadığını belirtmiştir. Altıda biri de taşınmak için ev aramaktadır.

Taşınılan konteyner bölgesinin genel durumu değerlendirildiğinde yaklaşık dörtte üçü güvenliği ve temizliği; yaklaşık üçte ikisi de eğitimi ve ibadet alanını yeterli olarak değerlendirmiştir. Yaklaşık dörtte üçü yeşil alan, çocuk oyun alanı, dış mekân oturma alanı, alışveriş alanını; sosyal alanı ve spor alanı; yarıya yakını da ihtiyaçların giderilmesi için kamp çevresini yetersiz olarak değerlendirmiştir. Başka bir araştırmaya göre, Suriyeli sığınmacılara sunulan kamp tesisleri arasında, en çok memnun olunan hususların başında güvenlik ve kamplardaki barış olmuştur ⁴⁸. Yıldız 2013' e göre, kamptaki tat-

tp://www.mendeley.com/documents/?uud=82df684d-6fea-4e77-a979-e92d3cd694c1"}, "mendeley": {"formattedCitation": "Mojtaba Parsaee, Mohammad Parva ve Bagher Karimi, "Space and place concepts analysis based on semiology approach in residential architecture: The case study of traditional city of Bushehr, Iran", <i>HBRC Journal</i>, 11.3 (2015

- 47 Meriç Kahraman Demir, "İnsan İhtiyaçları ve Mekansal Elverişlilik Kavramları Perspektifinde Yaşanılrlık Olgusu ve Mekansal Kalite", *Planlama*, 2014, 74-84 <https://doi.org/10.5505/planlama.2014.29591>, Erişim Tarihi: 01.10.2018.
- 48 Mehmet Güçer-Sema Karaca-O Bahadır Dinçer, *Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler*, 2013, <https://bit.ly/2SssVxf-Ue17KkC>, Erişim Tarihi: 30.10.2018."given": "Sema", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}, {"dropping-particle": "", "family": "Dinçer", "given": "O Bahadır", "non-dropping-particle": "", "parse-names": false, "suffix": ""}], "id": "ITEM-1", "issued": {"date-parts": [{"2013"}]}, "title": "Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler", "type": "report", "uris": [{"http://www.mendeley.com/documents/?uud=74202df5-da04-4aee-a2a4-9b5819537ce2"}]}, "mendeley": {"formattedCitation": "Mehmet Güçer, Sema Karaca ve O Bahadır Dinçer, <i>Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler</i>, 2013 <https://books.googleusercontent.com/books/content?req=AKW5QadmOZeLQ7BcpmmWab45r7lcoVMocvZM3WyiKORRlYwt-2CqKRoHSTCQiTyXNjwclHUblIWzqGlih9bR9SqaTtlyh8_2_4bajilXqGz9BDbkt-16HgMGSldbnYwhMoZFHhsaH5wXLRoKM3pyqiqHi8ljrHZFOz3Qjbpqrz84fBeZ3PvckVzuHvzE5OKb-Ue17KkC>.", "manualFormatting": "Mehmet Güçer-Sema Karaca-O Bahadır Dinçer, Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler, 2013, <https://bit.ly/2SssVxf-Ue17KkC>, Erişim Tarihi: 30.10.2018.", "plainTextFormattedCitation": "Mehmet Güçer, Sema Karaca ve O Bahadır Dinçer, Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler, 2013 .", "previouslyFormattedCitation": "Mehmet Güçer, Sema Karaca ve O Bahadır Dinçer, <i>Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler</i>, 2013 <https://books.googleusercontent.com/books/content?req=AKW5QadmOZeLQ7BcpmmWab45r7lcoVMocvZM3WyiKORRlYwt-2CqKRoHSTCQiTyXNjwclHUblIWzqGlih9bR9SqaTtlyh8_2_4bajilXqGz9BDbk

Görüş

minsizliği artıran en önemli sorunlardan biri de sosyal ve kültürel faaliyetlerin olmaması. Kamplarda televizyon eksikliği en sık bahsedilen sorundur⁴⁹.

Öneriler

Bir kısmı uyum problemi ve ekonomik kaygıdan dolayı kamptan ayrılmayı istememektedir. Ancak şehirde yaşayanlarla birlikte yeni yaşama ve uyumlu bir yaşama bir an önce geçilmesi gerekmektedir. Bu her geçen gün zorlaşacaktır. Hükümet ve şehir yetkilileri tarafından bu süreç desteklenmelidir. Yaklaşık 2 milyon şehir yaşıyanı, yaklaşık 400 bin kamplar dahil Gaziantep'te yaşayan Suriyeli ve kamplarda bulunan 25 755 kişi bu şehrin gerek yaşıyanı gerekse yetkilileri tarafından yönetilecek bir sayıdır. Bunların bir plan dahilinde kültürlerinden koparmadan, beklentilerini ve yaşantılarını değerlendirerek; konut yapımı işbirliği içinde, şehirde yaşayanlarla birlikte yaşam alanı, iş alanı, sosyal alan ve eğitim alanları planlanarak yürütülmelidir.

Konteyner tasarımlarında yalıtım yetersizlikleri değerlendirilerek hafif ama iklim bölgelerine göre daha etken malzeme çalışmaları ve birleşim detayları çalışılabilir. Zaman içinde daha büyük aileler için iç bölüm ve ek oda, pencere, kapı bağlantı çözümleri geliştirilebilir. İşlevsellik ve malzeme kullanımları estetik arayışlar ile beraber değerlendirilerek çalışılabilir.

Entegrasyonun sağlanmasında etkili olan hususlardan birisi olan kişilerin yetkinlik ve diplomalarının kullanılmasına fırsat verilmesi konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Üniversite mezunu sığınmacıların eğitim durumlarına göre yararlanılmalı, öğrenimi yarım kalanlar için bir plan yapılmalıdır. Sığınmacıların yeteneklerine göre değerlendirilip becerilerini ortaya çıkaran ve önünün açılmasını sağlayan, uygulamalı pratik çalışmalar yapılacak atölye mekân tasarımları yapılmalıdır. Sığınmacıların iş gücüne katılımını sağlayacak imkânlar sunulmalıdır.

KAYNAKLAR

AFAD, *Çadır kent kurulum ve yönetim standartları*, 2012

"Geçici Barınma Merkezleri Bilgi Notu", 2014 <https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2374/files/Barinma_Merkezlerindeki_Son_Durum+6.pdf> [erişim 19 Kasım 2017]

Syrian Refugees in Turkey, 2013 Field Survey Results, 2013 <<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/AFADSurveyonSyrianRefugeesinTurkey2013.pdf>>

kt-l6HgMGSldbnYwhMoZFHhsaH5wXLR0KM3pyqiqHi8lJrHZFOz3Qjbpqrz84fBeZ3PvckVzuHvzE5QKb-Ue17KkC>."), "properties": {"noteIndex": 49}, "schema": "https://github.com/citation-style-language/schema/raw/master/csl-citation.json")

49 Özkan Yıldız, "Türkiye Kamplarında Suriyeli Sığınmacılar: Sorunlar, Beklentiler, Türkiye ve Gelecek Algısı", *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 2013, <https://doi.org/10.18490/SAD.38848>, Erişim Tarihi: 28.10.2018.

Gazi

Akademik
Bakış

281

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

Ager, Alastair, ve Alison Strang, *Indicators of integration* (Home Office, Research, Development and Statistics Directorate, 2004)

“Understanding Integration: A Conceptual Framework”, *Journal of Refugee Studies*, 21 (2008), 166–91 <<http://dx.doi.org/10.1093/jrs/fen016>>

Akpınar, Teoman, “Türkiye’deki Suriyeli mülteci çocukların ve kadınların sosyal politika bağlamında yaşadıkları sorunlar”, *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi Balkan and Near Eastern Journal of Social Sciences*, 03 (2017), 16–29

Andrew Williams, *Housing Issues For Refugees And Asylum Seekers in Australia*, 2013 <https://www.refugeecouncil.org.au/r/rpt/1309_HousingLitRev.pdf>

Arslan, İbrahim, Yusuf Bozgeyik, ve Erdal Alancıoğlu, “Göçün Ekonomik Ve Toplumsal Yansımaları: Gaziantep’teki Suriyeli Göçmenler Örneği”, *İlahiyat akademî Dergisi*, 2016, 129–48 <<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/292316>>

Ashmore, Joesph, “Tents: A guide to the use and logistics of family tents in humanitarian relief”, *OSHA, Editor*, 2004

Atmaca, Nihat, “Determination of optimum life span of container houses by using Neuro-Fuzzy methods”, *Energy, Ecology and Environment*, 3 (2018), 39–47 <<http://dx.doi.org/10.1007/s40974-017-0065-8>>

Baban, Feyzi, Suzan Ilcan, ve Kim Rygiel, “Syrian refugees in Turkey: pathways to precarity, differential inclusion, and negotiated citizenship rights”, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 43 (2017) <<http://dx.doi.org/10.1080/1369183X.2016.1192996>>

Balkan, Binnur, ve Semih Tumen, “Immigration and prices: quasi-experimental evidence from Syrian refugees in Turkey”, *Journal of Population Economics*, 29 (2016), 657–86 <<http://dx.doi.org/10.1007/s00148-016-0583-2>>

Beer, Andrew, ve Paul Foley, “Housing need and provision for recently arrived refugees in Australia” <<https://pdfs.semanticscholar.org/1500/e52d-8d8a626395cc69aa11e51292576bdeb5.pdf>>

Berti, Benedetta, “The Syrian Refugee Crisis: Regional and Human Security Implications The Refugee Population: An Overview”, *Strategic Assessment*, 17 (2015) <http://www.inss.org.il/he/wp-content/uploads/sites/2/systemfiles/SystemFiles/adkan17_4ENG_7_Berti.pdf> [erişim 25 Mart 2018]

Bonnefoy, Xavier, “Inadequate housing and health: an overview”, *Int. J. Environment and Pollution*, 304 (2007), 411–29 <<http://centerforhealthyhousing.org/Portals/0/Contents/Article0581.pdf>>

Budeiri, Muna Z, “The habitat situation of Palestinian women”, içinde *Women and human settlements in conflict zones. Proceedings of the Second United Nations Conference on Human Settlements, Habitat II*, 1996, xi

Carter, Thomas S, ve John Osborne, “Housing and Neighbourhood Challenges of Refugee Resettlement in Declining Inner City Neighbourhoods: A Winni-

Gözy

peg Case Study”, *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 7 (2009), 308–27 <<http://dx.doi.org/10.1080/15562940903150097>>

Carters, Thomas S, Cheska Polevychok, ve John Osborne, “The role of housing and neighbourhood in the re-settlement process: a case study of refugee households in Winnipeg”, *Canadian Geographer / Le Géographe canadien*, 53 (2009), 305–22 <<http://dx.doi.org/10.1111/j.1541-0064.2009.00265.x>>

Corsellis, Tom, ve Antonella Vitale, *Transitional settlement: displaced populations*, 2005

Delanty, Gerard, *Citizenship in a global age* (McGraw-Hill Education (UK), 2000)

Demir, Meriç Kahraman, “İnsan İhtiyaçları ve Mekansal Elverişlilik Kavramları Perspektifinde Yaşanılabilirlik Olgusu ve Mekansal Kalite”, *Planlama*, 24 (2014), 74–84 <<http://dx.doi.org/10.5505/planlama.2014.29591>>

Duke, Karen, Rosemary Sales, ve Jeanne Gregory, “Refugee resettlement in Europe”, içinde *Refugees, Citizenship and Social Policy in Europe* (London: Palgrave Macmillan UK, 1999), vi, 105–31 <http://dx.doi.org/10.1057/9780230371248_6>

Eyinc, Senem Sidal, “Tasarım Yoluyla Mülteci Barınma Sorununun Yönetimi: İzmir’deki Suriyeli Mülteciler Örneği” (Fen Bilimleri Enstitüsü, 2015)

Flatau, Paul, Val Colic-Peisker, Alicia Bauskis, Paul Maginn, ve Petra Buergelt, *Refugees, housing, and neighbourhoods in Australia*, 2014 <https://www.ahuri.edu.au/__data/assets/pdf_file/0015/2058/AHURI_Final_Report_No224_Refugees,-housing,-and-neighbourhoods-in-Australia.pdf>

Flatau, Paul, Jessica Smith, Georgina Carson, Jake Miller, Angela Burvill, ve Rachael Brand, *The housing and homelessness journeys of refugees in Australia*, 2015 <https://www.ahuri.edu.au/__data/assets/pdf_file/0026/5759/AHURI_Final_Report_No256_The-housing-and-homelessness-journeys-of-refugees-in-Australia.pdf>

Forrest, J, K Hermes, R Johnston, ve M Poulsen, “The Housing Resettlement Experience of Refugee Immigrants to Australia”, *Journal of Refugee Studies*, 26 (2013), 187–206 <<http://dx.doi.org/10.1093/jrs/fes020>>

Goodwin-Gill, GS S, “Refuge or Asylum: International Law and the Search for Solutions to the Refugee Problem”, içinde *Refuge or Asylum: A Choice for Canada*, 1990 <https://scholar.google.com.tr/scholar?hl=tr&as_sdt=0%2C5&q=Refuge+or+Asylum%3A+International+Law+and+the++Search+for+Solutions+to+the+Refugee+Problem&btnG=>>

Güçer, Mehmet, Sema Karaca, ve O Bahadır Dinçer, *Sınırlar Arasında Yaşam Sa-vaşı Suriyeli Mülteciler*, 2013 <https://books.googleusercontent.com/books/content?req=AKW5QadmOZeLQ7BcpmmWab45r7lcoVMocvZM3WyiKORRlvYwt-2CqKR0hSTCQiTyXNjwcLHUblIWzqGlih9bR9SqATTlyh8_2_4bajilXqGz9BDbkt-l6HgMGSldbnYwhMoZFHhsaH5wXLR0KM3pyqiqHi8ljrHZFOz3Qjbpqrz84fB eZ3PvckVzuHvzE5QKb-Ue17KkC>>

Gazi

Akademik
Bakış

283

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

Hammill, Matthew, *Income poverty and unsatisfied basic needs*, *Economic Commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC)* (ECLAC, 2009) <<http://repositorio.cepal.org/handle/11362/25900>>

Hashimoto-Govindasamy, L S, ve Vanessa Rose, "An ethnographic process evaluation of a community support program with Sudanese refugee women in western Sydney", *Health Promotion Journal of Australia*, 22 (2011), 107–12 <<http://dx.doi.org/10.1071/HE11107>>

Housing Development Agency, *Implementation of emergency housing*, 2012 <http://www.thehda.co.za/uploads/files/HDA_Implementating_Emergency_Housing_Case_Studies.pdf>

IFHP, *Housing Refugees Report*, 2015 <[http://www.ifhp.org/sites/default/files/staff/IFHP](http://www.ifhp.org/sites/default/files/staff/IFHP%20International%20Covenant%20on%20Economic%20Social%20and%20Cultural%20Rights%201976.pdf)>
"International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights", 1976 <<http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/cescr.pdf>>

International Labor Organization Regional Office for the Arab States, "Assessment of the Impact Of Syrian Refugees in Lebanon And Their Employment Profile 2013", *ILO publications*, 2014 <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/wcms_240134.pdf> [erişim 25 Mart 2018]

Jenny Phillimore, ve Lisa Goodson, "Making a Place in the Global City: The Relevance of Indicators of Integration", *Journal of Refugee Studies*, 21 (2008), 307–25 <<http://dx.doi.org/10.1093/jrs/fen025>>

Malkki, Liisa H, "News From Nowhere: Mass displacement and globalized 'problems of organization'", *Ethnography*, 3 (2002), 351–60 <<http://dx.doi.org/10.1177/146613802401092797>>

Meinhold, Bridgette., *Urgent architecture : 40 sustainable housing solutions for a changing world* (W.W. Norton & Company, 2013)

Mira, Lara Alegria, Ashley P Thrall, ve Niels De Temmerman, "Deployable scissor arch for transitional shelters", *Automation in Construction*, 43 (2014), 123–31

de Oliveira, Mafalda Almada e Melo Gomes, "Flexible Sustainable Architecture Major Challenges Between North And South", 2014

Orhan, Oytun, ve Sabiha Senyucel Gundogar, "Effects of the Syrian refugees on Turkey", *ORSAM Report*, 195 (2015)

Parsaee, Mojtaba, Mohammad Parva, ve Bagher Karimi, "Space and place concepts analysis based on semiology approach in residential architecture: The case study of traditional city of Bushehr, Iran", *HBRC Journal*, 11 (2015), 368–83 <<http://dx.doi.org/10.1016/j.HBRCJ.2014.07.001>>

Phillips, Deborah, "Moving Towards Integration: The Housing of Asylum Seekers and Refugees in Britain", *Housing Studies*, 21 (2006), 539–53 <<http://dx.doi.org/10.1080/02673030600709074>>

Rose, Damaris, "The housing situation of refugees in {Montréal} three years after arrival: {The} case of asylum seekers who obtained permanent residence",

Gör

Journal of International Migration and Integration / Revue de l'integration et de la migration internationale, 2 (2001), 493–529 <<http://dx.doi.org/10.1007/s12134-001-1010-3>>

Sanyal, Romola, “Urbanizing refuge: Interrogating spaces of displacement”, *International Journal of Urban and Regional Research*, 38 (2014), 558–72 <<http://dx.doi.org/10.1111/1468-2427.12020>>

Shedlin, Michele G, “Sending - Country Violence and Receiving - Country Discrimination : Effects on the Health of Colombian Refugees in Ecuador”, *Journal of immigrant and minority health*, 16 (2014), 119–124. <https://www.researchgate.net/profile/Michele_Shedlin/publication/266758698_Discrimination_and_Health_Vulnerability_Colombian_Refugees_from_Drug_Violence_Living_in_Ecuador/links/54ad52600cf2828b29fc50b5.pdf>

UNHCR, *Handbook for emergencies*, Third Edit (Geneve: United Nations High Commissioner for Refugees, 2007)

“Syria Regional Refugee Response”, *UNHCR*, 2018 <<https://data2.unhcr.org/en/situations/syria>> [erişim 24 Mart 2018]

Uzman, Nasrullah, ve Rasim Tösten, “Suriyeli Akademisyenlerin Bakış Açısından Türkiye-Suriye İlişkileri Ve Sığınmacılar Meselesi”, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2016, 251–72

World Health Organization, *Housing: shared interests in health and development* (WHO Library Cataloguing-in-Publication Data, 2011) <http://apps.who.int/iris/bits-tstream/10665/44705/1/9789241502290_eng.pdf>

Yaman, Fatih, “Uyum ve Ötekileşme Ayrımında Suriyeli Sığınmacılar”, *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 3 (2017), 91–109 <<http://dx.doi.org/10.21798/kadem.2017130143>>

Yıldız, Özkan, “Türkiye Kamplarında Suriyeli Sığınmacılar: Sorunlar, Beklentiler, Türkiye ve Gelecek Algısı”, *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 16 (2013) <<http://dx.doi.org/10.18490/SAD.38848>>

Extended Abstract

Introduction

Because of domestic turmoil and wars, today, in many parts of the world, especially in this geography, millions of people take refuge in a country far away from their homeland and struggling to survive . People may have to leave the place where they live quickly Because this is a life-threatening situation for themselves, they may have to migrate without making a plan. This was also the case for refugees from Syria. For the countries accepting refugees for humanitarian aid, this process is difficult to manage. In the face of this sudden and unexpected situation, these countries first introduced emergency measures and then had to take remedial decisions.

Gazi

Akademik
Bakış

285

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018

This study aimed to determine thoughts about living in containers and later plan of Syrian refugees who came to Gaziantep. Their problem of integration in a restricted area within the camps, need for housing and its evaluation of sociological and vital uses, their expectations of the changing process over time, the establishment of ties in their new lives, the fulfillment of their hopes and needs, the emergency plan of the government and the local administrators' resolutions related to the planning of a life-cycle compatible with the local community were evaluated.

Method

In this study, the camp life of the refugees was examined with deep literature review. Also, a survey employed to 180 refugee families living in the container camp. The survey had some items which composed of the characteristic and living areas of the containers, changes made according to the needs of the families, properties of their homes in Syria, their future expectations, and plans.

Results

The results of the study are as follows: Approximately half of the participants come from the districts, one fifth of them came from the city center and one third came from the villages. Refugees are generally in the low and middle socio-economic groups. The monthly income of the families decreased. In general, they are unemployed or work low quality jobs. In the international studies similarly emphasize that refugees have low income. Also the studies show these inadequate income compels refugees to consume their resources and to force borrowing money. Thus this become them more dependent on national and international aid Berti, 2015.

Almost all of the participant refugees have left their country because of their life threatening. Although they are satisfied with the containers' airy, light, and location, they complain about the containers' number of compartments and their bathroom and toilet together. Some of them plan to leave the container and settle in the city. The majority of those who stay in containers do not intend to leave due to economic reasons. They are also satisfied with safety and cleanliness of the refugee camps It is primarily recommended to solve problems that would hinder integration and integration.

Suggestions

Some of them do not want to leave the camp due to the their adaptation problem and economic concern. However, they should begin a new life with city community harmoniously as soon as possible. This process should be supported by government and city authorities. About 2 million inhabitants, about 400 thousand 25 755 people living in the camps Syrians are living in Gaziantep.

Göz

A plan should be performed to build housing, living space, business area, social space, and training areas for the refugees. The plan should be prepared according to their expectations and experiences without breaking away from their culture and opinions' city community.

The container design and its material can be evaluated in terms of the climate of the city and its insulation. The container interior section and extra room, window, door connection solutions can be designed for larger families. Functionality and material use can be studied with aesthetic seeking.

Some efforts should be made to give the refugees some opportunities to use their competences and diplomas. These efforts are effective in ensuring good integration. Refugee should be benefited in terms of their education level. Also, a plan should be performed for the refugees who didn't complete their schools. Workshop places which will reveal their skills and support their capabilities should be designed and built. Some opportunities should be provided to enable refugees to take part in the city's workforce.

Gazi

Akademik
Bakış

287

Cilt 11
Sayı 23
Kış 2018